

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Specifika zadávání veřejných zakázek v oblasti veřejné
dopravy**

Bc. Nela Novotná

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Nela Novotná

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Specifika zadávání veřejných zakázek v oblasti veřejné dopravy

Název anglicky

Specifications of public procurements award in the field of public transportation

Cíle práce

Cílem diplomové práce je zjistit jaká jsou nejčastější pochybení zadavatelů při zadávání veřejných zakázek v oblasti veřejné dopravy a navrhnout opatření nebo doporučení na eliminaci zjištěných pochybení.

Metodika

V teoretické části diplomové práce bude použita zejména metoda literární rešerše, analýzy, komparace právních předpisů, odborných publikací a dalších relevantních zdrojů. Dále bude použity metody výkladu práva, a to zejména doslovná metoda výkladu, logická a systematická.

V praktické části práce bude použita zejména metoda deskripce, analýzy dat a relevantních rozhodnutí ÚOHS a dále komparace postupů daných právním předpisem se samotnou realizací v praxi na základě dotčených rozhodnutí ÚOHS.

Na závěr diplomové práce bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých výstupů.

Doporučený rozsah práce

60 – 80

Klíčová slova

Zákon, uchazeč, zadávací řízení, zadávací dokumentace, veřejný zadavatel, veřejná zakázka, veřejná doprava, dopravce, hodnotící kritéria, ÚOHS, rozhodnutí ÚOHS

Doporučené zdroje informací

DVOŘÁK, MACHUREK, NOVOTNÝ, ŠEBESTA a kol., Zákon o zadávání veřejných zakázek. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H. Beck 2017. ISBN 978-80-7400-651-7.

HERMAN, P., FIDLER, V., kolektiv autorů, Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. 1. vydání. Praha: Aleš Čeněk 2017. ISBN 978-80-7380-660-6.

JURČÍK, R.: Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-505-3.

KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J., Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-662-2.

KRUTÁK, T., KRUTÁKOVÁ, L., GERYCH, J., Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1. 10. 2016. 1. vydání. Praha: ANAG 2016. ISBN 978-80-7554-040-9.

MACEK, I. a kol., Zákon o zadávání veřejných zakázek. 1. vydání. Praha: Leges 2017. ISBN 978-80-7502-171-7.

Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70.

Zákon 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon 194/2010 Sb. o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Předběžný termín obhajoby

2018/19 ZS – PEF (únor 2019)

Vedoucí práce

Mgr. Ivana Hájková

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 12. 2. 2019

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 2. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 10. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Specifika zadávání veřejných zakázek v oblasti veřejné dopravy" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27.3.2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Mgr. Ivaně Hájkové za odborné rady, cenné připomínky, trpělivost a vždy ochotnou pomoc při vedení mé diplomové práce. Velké poděkování patří také mé rodině za podporu a trpělivost během celého studia.

Specifika zadávání veřejných zakázek v oblasti veřejné dopravy

Souhrn

Diplomová práce řeší současný aktuální požadavek územních samospráv a to výběr dodavatele k zajištění veřejné služby – veřejné linkové autobusové dopravy. Tento úkol se týká nejen krajské dopravy, ale i mnoha měst se zajištěním městské hromadné dopravy. Zlomovým rokem je r. 2020, kdy všechny uzavřené smlouvy musí odpovídat znění nařízení EU. Samotný proces zadávacího řízení v mnoha případech není vyřešen a na mnoha místech je uzavřena smlouva v nouzi a to v souvislosti se zdlouhavým řešením námitek proti zadávacímu řízení. Diplomová práce řeší ve své teoretické části samotný proces zadávacího řízení a v praktické části pak hodnotí pochybení zadavatelů dle rozhodnutí ÚOHS. Diplomová práce se zabývá shromážděním rozhodnutí přezkumů ÚOHS právě u zadávacích řízení na veřejnou autobusovou dopravu, jejich analýzou a rozborem pochybení. Samotná porušení zákona ZZVZ a ZVZ zadavateli jsou hodnocena podle porušené zásady transparentnosti, spravedlnosti, hospodárnosti, rovného postavení a ochrany práv. Přínosem diplomové práce je sestavený soubor pochybení zadavatele dle části zadávacího řízení a dle paragrafového porušení ZZVZ a ZVZ, následně pak doporučení u jednotlivých pochybení zadavatelů.

Klíčová slova: Zákon, zadavatel, dopravce, zadávací řízení, zadávací dokumentace, veřejná zakázka, veřejná doprava, hodnotící kritéria, ÚOHS, rozhodnutí ÚOHS

Specifications of public procurements award in the field of public transportation

Summary

The diploma thesis deals with the contemporary demand of local governments which is the choice of a public provider – public bus service. This assignment involves not only regional transport but also many towns providing public transport services. The year 2020 represents a breakthrough: every concluded contract since has to comply with the wording of the European Union regulation. The tender procedure itself is in many cases not resolved. In many places a contract is concluded in distress, which is related to the protracted solution of the objections to procurement process. In the theoretical part, the diploma thesis focuses on the process of tender procedure itself. In the practical part, it concentrates on the faults of contracting authorities according to the decisions of ÚOHS. The thesis also deals with the review decisions of ÚOHS concerning tender procedures in public bus services, their analysis including misconduct. Law (ZZVZ and ZVZ) violations by contracting authorities are evaluated according to the breach of the principles of transparency, fairness, economy, equality and protection of rights. Assembled set of errors by a contracting authority according to the part of tender procedure and paragraph violation ZZVZ and ZVZ, subsequently the recommendation for individual faults of contracting authorities represent the contribution of this diploma thesis.

Keywords: law, contracting authority, carrier, tender procedure, tender documentation, procurement, public transport, evaluation criteria, ÚOHS, decisions of ÚOHS

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Právní rámec.....	15
3.2 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.....	17
3.2.1 Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele	17
3.2.2 Dohled nad dodržováním zákona	17
3.3 Základní pojmy	18
3.4 Příprava veřejné zakázky v oblasti veřejné dopravy	20
3.5 Návrh uzavření smlouvy	21
3.5.1 Přímé zadání	21
3.5.2 Uzavření smlouvy dle ZVS, smlouva o kompenzaci.....	23
3.5.3 Uzavření smlouvy dle ZZVZ	24
3.6 Příprava odborné části veřejné zakázky	25
3.6.1 Stanovení rozsahu veřejné zakázky v oblasti veřejné dopravy.....	25
3.6.2 Technické požadavky	26
3.7 Příprava zadávací dokumentace	28
3.8 Příprava návrhu smlouvy	32
3.9 Námitky.....	34
3.10 Dozorový orgán při dodržování ZZVZ	36
3.11 Řízení přezkumu	36
4 Vlastní práce	37
4.1 Rozbor rozhodnutí ÚOHS	37
4.2 Analýza vybraného vzorku konkrétních případů pochybení dle ÚOHS.....	59
4.3 Správní řízení zahájené na návrh a moci úřední	64
4.4 Statistika veřejných zakázek ÚOHS dle všech zadavatelů	64
4.4.1 Statistické údaje správních řízení dle výročních zpráv ÚOHS.....	65
4.4.2 Často se vyskytující chyby zadavatelů dle výročních zpráv ÚOHS.....	70
5 Výsledky a diskuse	72
5.1 Návrhy a doporučení	73
6 Závěr.....	74
7 Seznam použitých zdrojů	75

Seznam grafů

Graf 1 Zahájené správní řízení v letech u vybraného vzorku	60
Graf 2 Porušené zásady VZ	60
Graf 3 Porušení dle jednotlivých § ZVZ u vybraného vzorku rozhodnutí	61
Graf 4 Porušení dle jednotlivých § ZZVZ u vybraného vzorku rozhodnutí.....	62
Graf 5 Počet podaných návrhů na rozklad na vybraném vzorku	63
Graf 6 Zahájené správní řízení 1. stupně ÚOHS v letech 2010-2017	65
Graf 7 Zahájené správní řízení z moci úřední v letech 2010-2017.....	66
Graf 8 Zahájené správní řízení na návrh v letech 2010-2017.....	67
Graf 9 Vydaná rozhodnutí v 1. stupni správních řízení v letech 2010-2017	68
Graf 10 Počet podaných rozkladů proti rozhodnutí 1. stupně	69

Seznam tabulek

Tabulka 1 Zahájení správního řízení	64
Tabulka 2 Výčet nejčastějších chyb zadavatelů dle Výročních zpráv ÚOHS v letech 2010 - 2017	70

Seznam zkratk

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

IDS – Integrovaný dopravní systém

IT – Informační technika

Kč – Korun českých

MHD – Městská hromadná doprava

NOZ – Nový občanský zákoník

PHM – Pohonné hmoty

SW – Software

ÚOHS - Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

VZ – Veřejná zakázka

ZŘ – Zadávací řízení

ZVS – Zákon 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů

ZVZ – Zákon 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

ZZVZ – Zákon 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

1 Úvod

Jednou z významných veřejných služeb, které samospráva daného území zajišťuje pro své obyvatele je veřejná linková autobusová doprava, a to ať již se jedná o veřejnou linkovou dopravu, či městskou dopravu. V roce 2017 bylo celkem přepraveno 265.482 tis. osob ve veřejné linkové dopravě o dopravních výkonech 3.456,7 mil. osobokilometrů.¹ V městské dopravě pak bylo v roce 2017 přepraveno 2.317,3 mil. osob o dopravních výkonech 17.824,2 mil. osobokilometrů.²

Dle znění Zákona č. 128/2000Sb., o obcích a Zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, mají jak kraj, tak obec, pečovat o všestranný rozvoj území ve svěřené péči a zajišťovat potřeby svých občanů. V současné době je jedním z prioritních úkolů veřejné správy těchto územních celků zajištění dodavatele pro veřejnou autobusovou dopravu. Dle platné legislativy musejí být uzavřeny nové smlouvy s dodavateli dopravních služeb do 31. 12. 2019.

Veřejná doprava je jedním ze základních prvků veřejných služeb. Cílem veřejné dopravy je zajištění mobility obyvatel daného regionu, propojení odlehlých částí s centrem regionu a naopak. Základní mobilita obyvatel, není jen zajištění dopravy do zaměstnání, dosažitelnost úřadů a zdravotní péči či doprava dětí do škol, ale patří sem i zajištění dosažitelnosti kulturních či sportovních aktivit. Jedná se o propojení hospodářských, zdravotnických, průmyslových, školních a volnočasových center s obytnými zónami daného regionu.

Vedení výběrového řízení s cílem uzavření dlouhodobé smlouvy s dodavatelem dopravních služeb je časově i organizačně náročné z pohledu odborností v oblasti dopravy, v oblasti legislativních požadavků a v neposlední řadě i ekonomických možností daného územního celku. Zároveň i rozsah výběrového řízení musí být v souladu s dopravním plánem daného regionu. Z tohoto důvodu si většina veřejných správ daných regionů nechává vypracovávat podklady pro výběrové řízení od odborných institucí, a to nejen

¹ Ministerstvo dopravy ČR. Ročenka dopravy 2017. [on-line]. Dostupné z: https://www.sydos.cz/cs/rocenka-2017/rocenka/htm_cz/cz17_514000.html

² Ministerstvo dopravy. Ročenka dopravy 2017. [on-line]. Dostupné z: https://www.sydos.cz/cs/rocenka-2017/rocenka/htm_cz/cz17_516000.html

z důvodu časové a personální náročnosti a odbornosti, ale i důvodu potřeb sofistikovaných počítačových aplikací, které veřejná správa při běžném provozu a kontrole dopravních služeb nepoužívá a tudíž jej nevlastní. Zároveň se tímto krokem snaží zajistit objektivní a transparentní podmínky výběrového řízení.

Diplomová práce se zabývá činností zadavatele výběrového řízení na získání dodavatele dopravních služeb ještě před vyhlášením veřejné soutěže. Zadavatel určuje způsob výběru dodavatele, určuje kvalitativní, kvantitativní a ekonomické podmínky poskytované služby. Dále zadavatel pracuje s možností indexace ceny po dobu trvání dlouhodobé smlouvy, stanovuje sankční ujednání a určuje záruky dodavatele dopravní služby.

Ekonomické podmínky dodávané služby pro dopravce veřejné autobusové dopravy jsou úzce specifické. Zisk poskytované služby je limitován cenou usměrňovanou zákonem, takže většina nákladů je krytá ze zdrojů zadavatele. Zadavatel musí najít rovnováhu mezi možnostmi svého rozpočtu a kvalitou a kvantitou poskytované služby.

Rozhodování zadavatele výběrového řízení je trvale pod drobnohledem dopravních společností a jejich právních zástupců a to nejen z pohledu možného legislativního pochybení, ale i z pohledu odborných požadavků na dopravní výkony, požadavků na vozový park a jeho vybavení a v neposlední řadě i na ekonomické požadavky.

Diplomová práce je zaměřena právě na námitky uchazečů, na již vyhlášená výběrová řízení, s cílem vyloučení těchto možných pochybení, protože vyhlášení výběrového řízení je zdárné jen v případě uzavření obchodní smlouvy s vybraným uchazečem. V České republice existuje řada měst, která po dobu několika let uzavírala smlouvy „v nouzi“ na dobu 2 let, protože se jim nepodařilo řádně ukončit výběrové řízení na dodavatele dopravních služeb. Tento tlak na veřejnou správu v oblasti výběrových řízení na dodavatele dopravních služeb vede ke vzniku dopravních společností zakládaných jak městy, tak i krajskými úřady a to hlavně z důvodu vyloučení výběrového řízení na dodavatele dopravních služeb a možnost uzavření smlouvy přímým zadáním. Zároveň na tento proces mají vliv i zkušenosti veřejné správy s dodavateli dopravních služeb z předchozích období, kdy poskytované dopravní služby nebyly poskytovány

v požadovaném rozsahu či kvalitě, kdy i přes smluvní sankce se nepodařilo nastavit požadovaný rozsah služeb v požadované kvalitě.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je analýza pochybení zadavatelů veřejných zakázek v oblasti veřejné linkové autobusové dopravy.

Cílem teoretické části diplomové práce Specifika zadávání veřejných zakázek v oblasti veřejné dopravy je vymezení nynější právní úpravy – zákon 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. V teoretické části jsou také zahrnuta evropská nařízení implementovaná do českých právních norem. Dále způsob a rozsah kontroly nad dodržováním zákona a to Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. Součástí teoretické části práce jsou jasně definovány kroky zadavatele před počátkem zadávacího řízení s upozorněním na časté chyby a to zejména v odborné části požadavků na dopravce dle výkladu práva, souvisejícím se zadáváním veřejných zakázek v oblasti veřejné linkové autobusové dopravy.

Vlastní práce se zabývá zadáváním veřejných zakázek v oblasti veřejné autobusové dopravy se zaměřením na nedostatky, kterých se zadavatelé dopouštějí v posledních letech. Jednotlivé případy z dostupných rozhodnutí dle ÚOHS. V jednotlivých kapitolách vlastní práce se řeší sběr, analýza a rozbor jednotlivých rozhodnutí ve správním řízení dle ÚHOS, s cílem hodnocení jednotlivých pochybení, a to dle let zahájení správních řízení, zásad zadávacího řízení, paragrafového setřídění a dle podaných návrhů na rozklad z moci úřední, či na návrh. Hlavním cílem práce je poté návrh správného postupu při zadávání veřejných zakázek v oblasti veřejné dopravy, a to konkrétně u jednotlivých pochybení zadavatelů.

V závěru diplomové práce jsou navrženy postupy, podle kterých by bylo možné předejít případným pochybení zadavatelů při zadávání veřejných zakázek.

2.2 Metodika

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a část vlastní práce.

Teoretická část práce je převážně vypracována metodou analýzy a deskripcí relevantní odborné literatury a právní předpisů a to především zákona 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů a zákonů souvisejících s výběrem dodavatele veřejných dopravních služeb. Dále je využita metoda literární rešerše a indukce. V teoretické části práce jsou charakterizovány konkrétní pojmy, postupy a zásady zákona o zadávání veřejných zakázek.

Ve vlastní práci je provedena analýza a rozbor jednotlivých rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve vztahu k různým zadavatelům provozující veřejnou dopravu. Dále je použita metoda deskripce a analýzy dat vzhledem k pochybením, kterých se zadavatelé dopustili. Ve vlastní práci jsou také sledovány výroční zprávy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Zde jsou uvedeny statistické údaje správních rozhodnutí a nejčastější pochybení členěná dle data vzniku, oproti tomu, jsou uvedeny pochybení jednotlivých zadavatelů členěná dle porušení jednotlivých paragrafů zákona v praxi.

K vypracování závěru celé diplomové práce je použita metoda syntézy. Jednotlivé poznatky ze zjištěných pochybení jsou spojeny v celek a pro tento celek jsou stanovena doporučení, jakým způsobem předejít chybovosti při zpracování zadávací dokumentace a postupu při administraci veřejné zakázky.

3 Teoretická východiska

Tato kapitola diplomové práce se zabývá analýzou právního rámce v jednotlivých dokumentech zadávací dokumentace, které jsou nejčastější příčinou podání námitek na zadávací řízení.

Zadavatel v zadávacím řízení musí již v tomto počátku eliminovat možnost vzniku pochybení a nejasností, vyvarovat se možné diskriminaci a podat jasné a transparentní zadání.

3.1 Právní rámec

Výběrové řízení na dodavatele veřejných služeb v oblasti veřejné dopravy při přepravě cestujících se opírá o řadu zákonů, které vymezují jak jednotlivé orgány, které vstupují do procesu nabídkového řízení jako je stát, kraj či obec, dopravce a v neposlední řadě i orgán dohledu nad dodržováním postupu, tak i samotný proces veřejné zakázky.

Mezi nejvýznamnější legislativní opatření patří Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70, které je aplikované v České republice v zákoně č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů a při nejasných výkladech zákona je tomuto zákonu nadřazeno.

Jak již bylo zmíněno, Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1370/2007, bylo v ČR aplikované v Zákoně 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který dalším z nejvýznamnějších zákonů, kterými se řídí provozování veřejné dopravy. Tento zákon, na rozdíl od Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1370/2007, které se zabývá převážně problematikou zásahů veřejných orgánů do veřejné dopravy, řeší i podmínky krajů a obcí při zajišťování dopravní obslužnosti na území podléhající působnosti jejich veřejné správy.³

³ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 2 s.

Zákon 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů vstupuje do procesu výběrového řízení na dodavatele veřejných služeb v přepravě cestujících a při uzavírání smluv těchto veřejných zakázek.

Zákon 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů vstupoval do 1.10.2016 do procesu výběrového řízení na dodavatele veřejných služeb v přepravě cestujících a při uzavírání smluv těchto veřejných zakázek. Tento zákon pozbyl účinnosti a byl nahrazen již zmíněným zákonem o zadávání veřejných zakázek.

Zákon 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů stanovuje základní a zákonné podmínky provozu veřejné linkové autobusové dopravy na veřejných komunikacích.

Zákon 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů vstupuje do procesu zadávání veřejných zakázek v souladu s uspokojováním potřeb obyvatel města a to především při poskytování služeb městské hromadné dopravy.

Zákon 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů vstupuje do procesu zadávání veřejných zakázek v souladu s uspokojováním potřeb obyvatel kraje a to především při poskytování služeb veřejné linkové dopravy a dopravní obslužnosti kraje.

Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon je důležitý při stanovení veřejné zakázky z pohledu finančních zdrojů a alokaci finančních prostředků. Toto má vliv na rozsah a kvalitu poskytovaných služeb, již při jejich zadávacím procesu.

Nařízení vlády č. 63/2011 Sb., o stanovení minimálních hodnot a ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti a způsobu jejich prokazování v souvislosti s poskytováním veřejných služeb v přepravě cestujících. Nařízení limituje stáří vozidel.

Nařízení vlády č. 295/2010 Sb., o zavedení požadavků a postupů pro zajištění propojitelnosti elektronických systémů plateb a odbavení cestujících, které hovoří o požadavcích povinnosti provozovatele systému elektronického odbavení, požadavky na technické nosiče, požadavky na uložení a šifrování dat.

3.2 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

ÚOHS působí v ČR od roku 1991 a také se nazývá antimonopolním úřadem. Úřad je veden předsedou, kterého jmenuje prezident na šestileté funkční období. Dále je to orgán, který dohlíží na to, aby veřejné zakázky byly zadávány v souladu se zákony.

Funkce ÚOHS:

- Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele
- Dohled nad dodržováním zákona.⁴

3.2.1 Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele

Podání námitek je jeden ze základních způsobů obrany dodavatele podle § 241 ZZVZ. Dodavatel podává námitku, pokud postupem zadavatele mu vznikla újma nebo vznik újmy hrozí. Námitky musí být podány písemně a předmětem může být:

- Volba typu zadávacího řízení nebo režimu veřejné zakázky,
- Zadání zakázky v rozporu se ZZVZ
- Pochybení zadavatele v zadávacím řízení⁵

3.2.2 Dohled nad dodržováním zákona

Pravomoci ÚOHS jako ústředního orgánu státní správy České republiky:

- Ochrana hospodářské soutěže
- Dohled nad zadáváním VZ

Dále má působnost dle zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku.⁶

Pravomoci ÚOHS jsou určeny v § 248 ZZVZ, který hovoří o správnosti rozhodnutí postupu zadavatele při zadávání VZ, dále o ukládání nápravného opatření, sleduje soulad

⁴ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Poslání a kompetence*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/o-uradu.html>

⁵ § 241 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve znění pozdějších předpisů.

⁶ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Informace o činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>

jednání zadavatele se ZZVZ, projednává správní přestupky spáchané podle ZZVZ, za které ukládá sankce.⁷

3.3 Základní pojmy

Dopravní obslužnost je přesně vymezena v § 2 ZVS. Jejím cílem je zajištění trvale udržitelného rozvoje daného územního obvodu. Konkrétně se jedná o zajištění dostupné dopravy obyvatel do škol, na úřady, k lékaři a k zajištění ostatních základních sociálních a kulturních potřeb občanů to po dobu všech dní v týdnu.⁸

Dopravní plánování jeho obsah je vymezen v §5 ZVS. Jedná se o stanovení dopravního plánu s rozsahem minimálně na dobu 5ti let. Dopravní plán povinně tvoří Ministerstvo dopravy a kraje. Základ při tvorbě plánu tvoří veřejná drážní osobní doprava. Dopravní plán řeší popis poskytovaných služeb, finanční rozsah, uzavírání smluv s dodavateli veřejných služeb a způsob a harmonogram integrace dopravy. Dopravní plán musí také akceptovat Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a to zejména § 178 odst. 5, kde je stanovena povinnost kraje zajistit spádovost do školských zařízení, což zároveň koliduje i s pojmem základní dopravní obslužnost kraje.⁹

Dopravní plánování je důležité při stanovování rozsahu veřejné zakázky a to z pohledu jednotlivých linek a spojů autobusové dopravy, která by měla navazovat na páteřní drážní dopravu. Dopravní plánování při zadávacím řízení je jedním z nejdůležitějších kroků při přípravě odborné části veřejné zakázky. Stanovuje svým rozsahem zajištění základní dopravní obslužnost daného území, návaznost jednotlivých spojů na páteřní systémy dopravy a zároveň stanovuje i rozsah poskytovaných služeb obyvatelstvu.

⁷ § 248 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve znění pozdějších předpisů.

⁸ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 3-8 s.

⁹ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 8-9 s.

Integrace dopravy – integrované veřejné služby jsou definovány v Nařízení EU v čl. 2, písm. m, jedná se o dopravní služby, které jsou vzájemně propojené na vymezeném území a mají společný tarifní systém. Legislativa ČR integrovanou dopravu definuje v Zákoně 111/1994 Sb., o silniční dopravě v §2, odst. 14, kde z této definice vyplývá, že o integrovanou dopravu se jedná, jestliže jsou do ní zapojeny různé typy doprav. To znamená drážní doprava, lodní doprava, veřejná autobusová linková doprava, které musí mít jednotný tarif a přepravní podmínky.¹⁰

Veřejná doprava – jedná se o předem definovanou dopravu dle stanoveného jízdního řádu, za předem stanovených přepravních a tarifních podmínek a je veřejně přístupná. Veřejná doprava se dělí podle druhu dopravního prostředku či místa provozování. Dle dopravního prostředku se jedná o dopravu autobusovou, drážní, lodní a leteckou, dle místa provozu je to městská, regionální či mezinárodní doprava.

Zadavatel veřejné služby v oblasti veřejné dopravy jedná se o veřejného zadavatele a to kraj, město, obec.

Dopravce je to dopravní společnost či podnikatel, který vlastní řádné živnostenské oprávnění a splňuje další podmínky pro plnění veřejné služby.

Smlouva o veřejné službě v oblasti veřejné dopravy jedná se o smlouvu uzavřenou mezi zadavatelem a dopravcem na předem stanovenou dobu, rozsah služby, cenu a podmínky poskytovaných služeb. Smlouva je uzavřena v souladu se ZZVZ a ZVS.

Elektronické systémy – umožňují odbavení cestujícího, což je smluvní vztah cestujícího s dopravcem. Použitím elektronické platby při odbavení cestujícího vstupuje do tohoto procesu Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů a elektronický platební systém plně odpovídat tomuto zákonu.¹¹

Zadavatel dopravní obslužnosti musí zajistit technickou propojitelnost elektronického systému plateb a odbavení cestujících. Z tohoto důvodu je nutné věnovat

¹⁰ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář.* Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 10 s.

¹¹ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář.* Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 13 s.

pozornost těmto podmínkám již při zadávání veřejné zakázky a přesné definování technologii odbavovacího systému a přesnou specifikaci elektronickým platbám.

3.4 Příprava veřejné zakázky v oblasti veřejné dopravy

V diplomové práci je řešeno pochybení zadavatelů při zadávání veřejných zakázek v oblasti veřejné dopravy. Detailní příprava veřejné zakázky je jedním z eliminačních prvků vzniku nepřesností a nejasností při vyhlášení výběrového řízení. Příprava veřejné zakázky v oblasti veřejné dopravy má několik zásadních kroků. Nejdůležitějším krokem je způsob uzavření smlouvy, a to smlouvy o kompenzaci, či běžné smlouvy na poskytování služeb a zároveň způsob výběru dodavatele služeb, které je veřejnou zakázkou, přímým zadáním či zadáním v nouzi.

Zadavatel má možnost výběru typu zadávacího řízení.

Postup podle ZVS

- přímé zadání (přímé uzavření smlouvy) podle čl. 5 odst. 2 až 4 nařízení a navazující ustanovení § 18 ZVS – za předpokladu, že jsou splněny podmínky dle § 18 ZVS.
- nabídkové řízení – dle čl. 5 odst. 3 nařízení EU, respektive dle ustanovení § 10 a násl. ZVS – použití v případě tzv. koncese (smlouva o veřejných službách má charakter koncese na služby - označována rovněž jako „netto smlouva“)

Postup podle ZZVZ

Podlimitní režim

- zjednodušené podlimitní řízení - § 53 ZZVZ,
- jednací řízení bez uveřejnění – použití bez omezení.

Nadlimitní režim

- otevření řízení - § 56 a násl. ZZVZ – možnost použití bez omezení, nejčastěji využívané řízení dle ZZVZ,
- užší řízení - § 58 a násl. ZZVZ – možnost použití bez omezení, není však zadavateli využíváno,
- jednací řízení bez uveřejnění - § 60 a násl. ZZVZ – použití v případě, že zadavatel předchozí otevřené řízení nebo užší řízení zrušil podle § 127 odst. 1. ZZVZ (v

zadávacím řízení nezbyl žádný účastník) + nesmí se měnit zadávací podmínky - není však zadavateli využíváno,

- jednací řízení s uveřejněním - § 63 a násl. ZZVZ – možnost použití v případě, že nebyly v předchozím otevřeném řízení nebo užším řízení podány žádné nabídky, nebo podané nabídky nesplňovaly požadavky zadavatele nebo účastníci nesplnili podmínky účasti v zadávacím řízení (+ nesmí se měnit zadávací podmínky), nebo v případě důvodu nezbytnosti v důsledku krajně naléhavé okolnosti, kterou zadavatel nemohl předvídat a ani ji nezpůsobil, a nelze dodržet lhůty pro otevřené řízení – řešení tzv. provizoria - není však zadavateli využíváno.

Nadlimitní režim je pro rok 2018 stanoven částkou 5.944.000 Kč na veřejné zakázky na služby pro zadavatele podle § 4 odst. 1 písm. d) a e) ZZVZ stanovené Nařízením vlády č. 172/2016 Sb.

3.5 Návrh uzavření smlouvy

S dodavateli může být uzavřena smlouva několika způsoby, avšak vždy tento způsob musí být řádně a transparentně stanoven v zadávací dokumentaci.

3.5.1 Přímé zadání

Možnosti přímého zadání jsou stanoveny v § 18 ZVS. V tomto případě však nesmí zadavatel opomenout, že dle čl. 7 odst. 2 Nařízení EU zavedené do legislativy ČR v ZVS., § 19 je povinnost zveřejnit záměr jeden rok před zahájením řízení přímým zadáním v Úřednímu věstníku Evropské unie. Zadavatel se může rozhodnout tyto informace nezveřejnit, pokud veřejná zakázka nepřekračuje 50.000 kilometrů za rok.¹²

Dále je zadavatel povinen 2 měsíce před uzavřením smlouvy přímým zadáním zveřejnit údaje o dopravci, hodnotu poskytovaných služeb nebo počet kilometrů za rok, a rozsah služeb na své úřední desce.

¹² KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 49-52 s.

Tyto dvě povinnosti zveřejnění, jedné vyplývající z nařízení ES (zveřejnění rok před zahájením výběru dodavatele) a jedné vyplývající ze ZVS (dva měsíce před uzavřením smlouvy) se netýkají uzavření smlouvy v nouzi.

Zadavatel zároveň je povinen zveřejnit do jednoho měsíce po uzavření smlouvy na své úřední desce informace o uzavřené smlouvě a to údaje o dopravci, hodnotu poskytovaných služeb nebo počet kilometrů za rok, a rozsah nasmlouvaných služeb.

Při přímém zadání musí zadavatel postupovat dle interních předpisů daného úřadu při výběru dodavatele, který musí mít pro tento postup zpracovaný interní postup oslovení a výběr uchazečů.

Před uzavřením smlouvy při přímém zadání je dopravce povinen předložit finanční model, který zadavatel je povinen zkontrolovat, zda požadovaná kompenzace není vysoká §23, odst. 2 ZVS.¹³

Přímé zadání umožňuje jen několik možných variant:

- Uzavření smlouvy s vnitřním provozovatelem

Vnitřním provozovatelem se rozumí taková organizace, nad níž má zadavatel veřejné zakázky takovou kontrolu, jako nad vlastními útvary. Vnitřní provozovatel vykonává svoji činnost na území, které patří do veřejné správy zadavateli veřejné zakázky.

Tyto podmínky splňuje dopravní podnik, jehož zřizovatelem je město, pro které zajišťuje provoz městské hromadné dopravy na území daného města. Město se podílí na řízení dopravního podniku a je jeho majoritním vlastníkem.

- Uzavření smlouvy s malým rozsahem poskytované služby

Jedná se o veřejnou zakázku s rozsahem 1 mil. EUR ročně a max. počtem km 300.000 kilometrů opět za rok.

¹³ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 202-204 s.

- Výběr dodavatele při zadání v nouzi

Jedná se o uzavření smlouvy s dopravcem v případě hrozícího výpadku poskytované služby občanům, které může zapříčiněno mnoha důvody, nejčastější jsou neuzavření soutěže na nového dopravce, předčasné ukončení stávající smlouvy, či neschopnost dopravce plnit uzavřenou smlouvu.

Zadavatel má možnost se rozhodnout zda prodlouží původní smlouvu s již stávajícím dopravcem, nebo uzavře novou smlouvu. Obě tyto varianty jsou však omezeny na dobu maximálně dvou let. Zadavatel musí postupovat zároveň dle §22 ZVS.¹⁴

3.5.2 Uzavření smlouvy dle ZVS, smlouva o kompenzaci

Smlouvy se uzavírají na základě nabídkového řízení, které závisí na jediném hodnotícím hledisku a tím je ekonomická výnosnost, která ovšem není spatřována jen v ceně, ale i mnoha dalších kritériích jako je např. vozový park, kvalita poskytovaných služeb a v neposlední řadě v odbavovacím zařízení.

Je třeba věnovat zvýšenou pozornost postupu a hodnocení nabídek a detailně zpracovat hodnotící kritéria s jejich vahou (metody hodnocení podle odlišností nabídek, hodnocení ano-ne a nebo procentní metoda hodnocení), jelikož hodnotící zpráva je veřejná.

Jedna z výhod zadavatele je oprávnění stanovit maximální přijatelnou cenu nabídky v řízení. Zadavatel se zavazuje dopravci kompenzovat ztráty dle jeho předloženého finančního modelu, přičemž je zároveň povinen kontrolovat oprávnění výše kompenzace.

Předmětné smlouvy se označují jako tzv. netto smlouvy. Jejichž použití je vhodné pro uzavírání závazku veřejné služby nejvíce s velkými dopravci. Zadavatel je informován o skutečné výši ztráty a nákladech provozovatele veřejné služby, což je pro zadavatele pozitivní. Dopravce má povinnost každý rok předložit finanční model kompenzace ztráty a

¹⁴ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 67-71 s.

výpočtu zisku za dané období¹⁵, kdy může zadavatel na základě smlouvy požadovat zpět nadměrnou kompenzaci.

Tržby zůstávají v plné výši dopravci, zadavatel tedy nenese žádné riziko tržeb, což může mít negativní dopad na systémy přerozdělování tržeb v systému IDS apod. Motivace dopravce je vedena ke zvyšování tržeb a tím tedy i nabízení kvalitnější dopravy. Vzhledem k tomu, že riziko tržeb nese dopravce, nemůže zadavatel měnit ceník poskytovaných služeb, přepravní podmínky během trvání smlouvy. Musí toto být již předem ošetřeno ve smlouvě uzavírané při vzniku smluvního vztahu.

3.5.3 Uzavření smlouvy dle ZZVZ

Riziko za zvýšení nákladů nad výši, která je odhadována v podané nabídce nese dopravce, jelikož se uzavřením smlouvy zavázal k zajišťování závazku veřejné služby za stanovenou cenu. Tržby jsou odváděny zadavateli zakázky a není tedy zde možná motivace dopravce ke zvyšování tržeb. Hlavní motivací dopravce je v tomto případě spokojenost cestujících s poskytováním kvalitních služeb dle smluvních podmínek a co nejnížší chybovostí, bez možných smluvních pokut.

Zadavatel nese riziko z poklesu tržeb pod odhadovanou výši, ovšem nenese obecně riziko za zvýšení nákladů (s výjimkou např. inflace, ceny PHM). Zadavatel je schopen eliminovat riziko poklesu a to rozsahem poskytované služby nebo změnou trasování jednotlivých linek nebo spojů, či změnou polohy časů.

Zadavateli však nejsou informace o skutečných nákladech provozovatele veřejných služeb pro cestující k dispozici.

Uvedený typ smlouvy uzavřené na základě zadávacího řízení dle zákona č. 134/2016 Sb. O veřejných zakázkách představuje tzv. brutto smlouvu. Na rozdíl od netto smlouvy má zadavatel větší možnost provádět změny ve veřejné dopravě, např. provést optimalizaci nových podmínek a požadavků po uplynutí pěti let.

¹⁵ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 201-203s.

Tyto smlouvy jsou zpravidla spojeny se systémy uplatňování jednotného jízdného (např. IDS, přijímání platebních karet), kdy v určitém systému provozuje veřejné služby několik dopravců různých velikostí.

3.6 Příprava odborné části veřejné zakázky

Dokonalá příprava veřejné zakázky eliminuje možné námitky uchazeče. Veškeré podávané informace musí být konkrétní a srozumitelné. Požadované výkony jsou založeny na přesných a doložitelných výpočtech a požadavcích. Předávané informace uchazečům jsou předkládány v univerzálních SW aplikacích.

3.6.1 Stanovení rozsahu veřejné zakázky v oblasti veřejné dopravy

Zadavatel ve své zadávací dokumentaci určuje základní rozsah veřejné zakázky a to ve finančním vyjádření za celou dobu trvání smlouvy. V případě uvedení dodatku „odpovídá maximální nabídkové ceně“ cenu veřejné zakázky omezuje. Dále je zadavatel v případě dlouhodobé smlouvy povinen uvést cenu za dobu 48 měsíců dle §21 ZZVZ.¹⁶

Zadavatel jako přílohu veřejné zakázky dává uchazeči k dispozici veškeré jízdní řády a to jak ve formátech PDF, tak ve formátech JDF (jednotný datový formát), které nesou veškeré informace o zákazových značkách, vzdálenostech, zastávkách a platnostech jízdního řádu. Jízdní řády musí mít platnost v prvním roce plnění smlouvy.

Zadavatel je povinen stanovit rozsah kilometrů v prvním roce účinnosti smlouvy a rozsah kilometrů po celou dobu účinnosti smlouvy.

Zadavatel stanoví potřebu typu vozidla na daný spoj či linku.

Zadavatel může ve své zadávací dokumentaci stanovit i počet požadovaných vozidel dle obsaditelnosti a stanovit i počet zálohových vozidel. Tento údaj by mohl být předmětem námitky, proto je objektivní stanovit *minimální* počet vozidel.

¹⁶ KRUTÁK, T., KRUTÁKOVÁ, L., GERYCH, J., *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem*. Olomouc : Nakladatelství Anag, 2016, 88-89s.

3.6.2 Technické požadavky

Technické požadavky se týkají především vozidel, jejich výbavy a odbavovacího zařízení. Dále se mohou týkat i zázemí dopravní společnosti jako jsou zajištěná parkovací místa, garáže a v neposlední řadě opravy vozidel. Tento požadavek je již nad rámec a mohl by být předmětem námitky z pohledu diskriminace.

Vozidla veřejné dopravy musí splňovat požadavky přílohy č. I směrnice Evropského parlamentu a rady č. 2001/85/ES ze dne 20. listopadu 2001, o zvláštních ustanoveních pro vozidla používaná k přepravě osob, která mají více než osm sedadel kromě sedadla řidiče, a o změně směrnic 70/156/EHS a 97/27/ES, která hovoří o typech vozidel.

Základní požadavky na stáří vozidel musí být v souladu s §3, Nařízením vlády 63/2011 Sb., které hovoří o maximálním stáří vozidel provozovaných ve veřejné dopravě. Zadavatel do požadavků může zahrnout požadavek na nová vozidla či požadavek stanovující průměrné stáří vozidel, které je maximálně 9 let, výjimku pak tvoří nově nakoupená vozidla pro konkrétní zakázku, kde na konci smluvního vztahu mohou mít vozidla průměrné stáří maximálně 11 let.¹⁷

Vybavení vozidel si definuje zadavatel dle svých potřeb a finančních možností. Jedná se o informační panely (přední, zadní, boční), elektronický vizuální či akustický systém, dveře vozidla (šířku a počet), signalizační zařízení uvnitř vozidla, informační vitríny, informační piktogramy, klimatizace vozidla, klimatizované pracoviště řidiče, požadavky na komfort pro cestující (typ sedaček, wifi...) a nátěr vozidel.

Zadavatel také určuje u daného typu vozidla nízkopodlažnost, či běžnou výšku nástupní plochy a to v závislosti na typ dopravy, případně může požadovat nástupní plošinu. Dále specifikace vybavení vozidel vyhrazenými místy pro invalidy a kočárky dle typu vozidel a v souladu s Přílohou Standardy kvality a bezpečnosti zákona 194/2010 Sb. Dále vybavení vozidel systémem GPS pro sledování polohy vozidla (nutné při dispečinku provozu).

¹⁷ §3 nařízení vlády č. 63/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Dalším důležitým rozhodnutím zadavatele je požadavek na typ paliva vozidel. V případě požadavků pouze vozidel s alternativními palivy, může toto být předmětem námítky uchazeče pro diskriminaci (pouze někteří dopravci disponují vozovým parkem na alternativní pohon). V tomto případě je doporučeno doložení odbornou studií, zapojení města či regionu například do programu čisté město již v dřívějším období...

S typem paliva zadavatel specifikuje emisní normu motoru a to v současné době Euro IV (od roku 2005), Euro V (od 09/2009) nebo Euro VI (od 09/2014), případně Euro IV CNG.¹⁸

Dále zadavatel vymezuje způsob využívání prostoru pro reklamu. Sledování a dodržování čistoty vozidel a teploty ve vozidlech v době jejich nasazení na linku a během jízdy.

Mezi technické podmínky provozu také patří požadavek na zřízení informačních kanceláří a stanovení místa, kde jsou tyto kanceláře požadované. Specifikace místa by neměla být konkrétní ale stanovena částí města např. centrum, či do vzdálenosti xx metrů od autobusového terminálu...

Do technických podmínek dále patří obsluha označnicků zastávek. Zadavatel specifikuje, v jakém rozsahu dodavatel dopravních služeb zajišťuje poskytování informací na označnickách zastávek.

Další významným požadavkem je odbavovací systém. V případě zapojení soutěžené dopravy do IDS (integrovaný dopravní systém) musí se požadavky na odbavovací systém shodovat se stanoveným odbavovacím systémem IDS. V případě, že není integrace soutěžené dopravy do IDS a ani toto není ve výhledu po dobu trvání smlouvy, musí být odbavovací systém nadefinován dle požadavků zadavatele. Mezi první požadavek patří: jakým způsobem se bude platit (hotově, čipové kartou, bankovní kartou, telefonem, SMS, elektronická peněženka, Sejf..), dále jaké výstupy zadavatel od dodavatele dopravní služby

¹⁸ Auto.CZ.Emisní norma EURO. [on-line]. Dostupné z: <http://www.auto.cz/technika-evropske-emisni-normy-jsou-s-nami-uz-od-roku-1970-94232>

požaduje a to formou detailního popsání jednotlivých aplikací karet, jízdenek či aplikace elektronické peněženky a další výstupy pro interní potřeby zadavatele (frekvence zastávek, počty přepravených osob dle kategorií...). Dále musí zadavatel předat algoritmus datových vět při přenosu tržeb do clearingů či přenosu informací na dispečinkové řízení provozu.

V případě zavedení čipových karet se dopravce řídí Zákonem č. 295/2010 Sb., ve znění pozdějších předpisů.¹⁹

Zadavatel zároveň s technickými podmínkami stanoví i systém kontroly a systém smluvních pokut při nedodržování těchto závazných podmínek. Zároveň systém smluvních pokut odstupňuje dle závažnosti přestupku.

Zadavatel dále stanovuje soubor požadovaných výstupů z informačních systémů dodavatele. Jedná se např. o počty přepravených cestujících, výstupy ze systému WINADO, GPS...

3.7 Příprava zadávací dokumentace

Zadávací dokumentace v samotném úvodu nese informaci o způsobu vypsání soutěže a to dle ZZVZ, v platném znění, či dle ZVS, v platném znění, dále způsob výběru uchazeče (otevření řízení...), název veřejné zakázky a název zadavatele veřejné zakázky.

V případě výběru dopravce zadávacím řízením či přímým zadáním musí být dodrženy tyto zásady:

- Zásada transparentnosti - zveřejnění záměru 1 rok před vyhlášením zadávacího řízení ve věstníku EU dle čl. 7 odst. 2 Nařízení EU
- Zásada spravedlnosti – otevření postupu nabídkového řízení pro dopravce dle čl. 5 odst. 3 Nařízení EU
- Zásada hospodárnosti – nadměrné poskytnutí kompenzace dle čl. 6 Nařízení EU
- Zásada rovného postavení – zákaz diskriminace dle čl. 5 odst. 3 Nařízení EU

¹⁹ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář.* Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 200-201 s.

- Zásada ochrany práv – každý dopravce, jenž je účastníkem, či by chtěl být účastníkem zadávacího řízení, má právo podat žádost o přezkum postupu při výběru nebo podmínek výběru nezávislému orgánu dle čl. 5 odst. 7 Nařízení EU²⁰

Zadávací dokumentace se většinou skládá z několika částí:

- Podmínky zadávacího řízení
- Formuláře k prokázání kvalifikace či jiných zadávacích podmínek
- Návrh smlouvy

Podmínky zadávacího řízení obsahují minimálně:

- Informace o zadavateli, jeho kontaktní údaje.
- Úvodní ustanovení, které obsahuje informace o způsobu zadání veřejné zakázky dle jakého zákona, na jakou konkrétní službu a forma výběrového řízení. Dále zde je informace o případném zástupci zadavatele, podmínky účasti uchazeče (duplicita nabídek), způsob komunikace, komunikační jazyk.
- Vymezení předmětu plnění obsahuje podrobný popis požadované služby, klasifikace předmětu zakázky, právní rozsah předmětu zakázky, předpokládaná hodnota zakázky v Kč celkem za celou dobu zakázky a dle § 21 ZZVZ, za dobu 4 let, v případě dlouhodobé zakázky.²¹
- Doba a místo plnění – zde je uvedena předpokládaná doba zahájení plnění a ukončení doby plnění veřejné zakázky. Je vhodné zde uvést i možnost posunu doby plnění z důvodu prodloužení doby trvání výběrového řízení s tím, že doba plnění bude pouze posunuta, nikoliv zkrácena. V případě posunutí doby plnění není vhodné posunout jen počátek plnění a tím zkrátit dobu plnění zakázky z pohledu vysokých investic dodavatele služby. Místo plnění je u MHD městský obvod u

²⁰ KOVALČÍKOVÁ, D., ŠTANDERA, J. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících. Komentář*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. 24-25 s.

²¹ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 50s.

krajské dopravy pak kraj, ale vzhledem k tomu, že krajské linky zasahují i mimo obvod kraje je výhodnější uvést odkaz na přílohu obsahující výpis jízdních řádů.

- Kvalifikační předpoklady, kde je základem prokázání kvalifikace dle § 77, odst. 2, písm. a) ZZVZ, a to předložením výpisu ze živnostenského rejstříku o živnostenském podnikání v oboru „silniční motorová doprava - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče“.²²
- Doložením čestného prohlášení o neexistenci daňových nedoplatků a bezdlužnosti na sociálním a zdravotním pojištění je splnění kvalifikačního předpokladu dle § 74, ods. 1, písm. b) a c). ZZVZ
- Odborné kvalifikační předpoklady a to prokázáním dle § 77, odst. 2, písm. c) ZZVZ, a to předložením dokladu, že disponuje osobou s odbornou způsobilostí k provozování silniční dopravy velkými vozidly dle § 8a zákona č. 111/1994 Sb. V tomto případě je možné povolit prokázání jinou osobou, a to ve smyslu § 83 ZZVZ.
- Další prokázání technické způsobilosti dle § 79 ZZVZ, jedná se o prokázání služby obdobného rozsahu, jako je předmět veřejné zakázky²³. Tato podmínka by neměla překračovat rozsah poptávaných služeb²⁴. I v tomto případě je možné povolit prokázání jinou osobou, a to ve smyslu § 83 ZZVZ.
- Důležitým bodem při stanovování základní dokumentace je odpovědnost dodavatele za plnění uzavřené smlouvy. Zde by měla být požadována adekvátní záruka za plnění smlouvy. Může opět být doložena bankovní zárukou či pojištěním. Výše tohoto požadavku by měla odpovídat nákladům spojeným s náhradním zajištěním služby v případě výpadku služeb smluvního dodavatele a to minimálně do doby nástupu nového dodavatele služeb. Tuto záruku může zadavatel využívat i k nekrytému plnění požadovaných smluvních pokut.

²² Příloha č. 3 zákona č. 455/1991Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

²³ KRUTÁK, T., KRUTÁKOVÁ, L., GERYCH, J. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. Vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2016, s. 241

²⁴ DVOŘÁK, D., MACHUREK, T., NOVOTNÝ, P., ŠEBESTA, M. a kolektiv. Zákon o zadávání veřejných zakázek. Komentář. 1. Vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2017, 452s.

- K zajištění plnění povinností dodavatele vycházejících z účasti v zadávacím řízení je požadována zadavatelem jistota. Poskytnutí jistoty, práva a povinnosti s ní spojené se řídí § 41 ZZVZ.²⁵ V zadávací dokumentaci musí být přesně stanoven způsob poskytnutí jistoty a zajištění její platnosti po celou dobu trvání zadávacího řízení. Toto je jeden z důvodů vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení v případě poskytnutí jistoty pojištěním či bankovní zárukou, které jsou časově omezené a kdy zároveň probíhá dlouhodobé řešení námitek.
- Zadavatel v souladu s § 98 ZZVZ stanovuje způsob podání žádostí na vysvětlení zadávací dokumentace.
- Vzhledem k tomu, že se jedná o uzavření dlouhodobé smlouvy, zadavatel již v zadávací dokumentaci určuje možné změny zadávacích podmínek a to v souladu s § 100 odst. 1 ZZVZ. Zároveň stanovuje, kde v zadávací dokumentaci dodavatel najde způsob výpočtu změn. Změny se mohou týkat indexace ceny či rozsahu změny poskytované služby.
- Zadavatel stanoví způsob podání nabídek, což je v současné době dle § 211 odst. 3 ZZVZ možné jen v elektronické podobě, místo podání nabídek a termín podání nabídek.
- Dále zadavatel stanoví pevně stanovené složení nabídky, a to ať již předepsanou osnovou, či stanovenými přílohami zadávací dokumentace.
- Stanovení dne a hodiny otevírání obálek, které probíhá elektronicky dle § 109 ZZVZ a je neveřejné.
- Zadavatel si v zadávací dokumentaci dále stanovuje lhůtu, po kterou jsou uchazeči vázáni svými nabídkami.
- Významným bodem zadávací dokumentace je způsob hodnocení nabídek, které je v souladu s § 114 odst. 1 ZZVZ podle jejich ekonomické výhodnosti. Dále

²⁵ HERMAN, P., FIDLER, V. a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 108-112s.

zadavatel stanoví dle § 115 ZZVZ pravidla pro hodnocení nabídek a jejich podrobný popis.

- Podrobnosti o výběru nejvhodnější nabídky a oznámení dodavatele stanoví § 122 a § 123 ZZVZ.
- Uzavření smlouvy s dodavatelem proběhne dle § 124 a § 125 ZZVZ. Před podpisem smlouvy je dodavatel, jehož nabídka byla vybrána jako ekonomicky nejvýhodnější, povinen předložit zadavateli originál pojistky či bankovní záruky za plnění smlouvy.

3.8 Příprava návrhu smlouvy

Smlouva stanoví již konkrétní smluvní podmínky mezi zadavatelem a dopravcem. Uzavírá se podle § 124 ZZVZ, dle § 21 odst. 2 ZVS a v souladu s čl. 5 Nařízení EU. Tato smlouva, povinnosti a práva z ní vyplývající se řídí NOZ.

Smlouva je ve smyslu § 5 a § 8 ZVS a rozsahu stanoveném zadávací dokumentací. Předmětem smlouvy je definování práv a povinností smluvních stran při poskytování veřejných služeb ve veřejné autobusové linkové dopravě, avšak především se jedná o stanovení podmínek, za kterých je dopravce povinen plnit závazek veřejné služby.

Základními právy a povinnostmi se rozumí poskytování služeb veřejné dopravy za stanovenou odměnu, dále stanovení místa poskytování služeb, termínu poskytování služeb a podmínek poskytování služeb. Mezi podmínky poskytování služby ve veřejné linkové autobusové dopravě patří: platná licence, schválený jízdni řád dopravním úřadem, zajištěná vozidla, technické zázemí a personál pro plnění zakázky, být způsobilý dle zákona o silniční dopravě a splňovat standardy kvality a bezpečnosti stanovené zadavatelem.

Mezi základní údaje smlouvy patří termín plnění smlouvy, který může být rozdílný od termínu platnosti smlouvy. Smlouva nabývá platností datem podpisu smlouvy. Termín plnění je stanovení doby, kdy dopravce zabezpečuje předmětnou veřejnou dopravu. Takto stanovené termíny ve smlouvě dopovídají tomu, že dopravce musí mít časový prostor pro

zabezpečení „nákupu“ vozidel a zajištění personálního obsazení a technického zázemí v dané lokalitě.

V případě prodloužení doby zadávacího řízení nad očekávanou dobu, může dojít i k posunu skutečné doby plnění stanovené ve smlouvě oproti době plnění deklarované v zadávacím řízení. Tato doba musí být časově stejně dlouhá, dochází pouze k posunu termínu zahájení.

Smlouva dále obsahuje možnosti ukončení smlouvy, případně konkrétně stanovené podmínky za jakých může být ukončena smlouva.

Další významnou částí smlouvy je sjednaný dopravní výkon a úplata za tento výkon. Výkonem se rozumí sjednaný objem kilometrů s rozdělením za 1. rok a celé období. Sjednanou úplatou se rozumí celková cena Kč za celé období s určením ceny za první rok s přesným učením ceny za 1 kilometr. Tato cena by měla být i v příloze smlouvy či ve smlouvě podrobně rozepsaná na fixní náklady a variabilní náklady, což jsou mzdové náklady, náklady na PHM a dále na režijní náklady a zisk. Smlouva dále obsahuje valorizaci jednotlivých složek ceny dopravního výkonu na jeden kilometr právě podle jednotlivých položek ceny. Smlouva stanovuje podrobné a konkrétní určení způsobu valorizace jednotlivých položek ceny dopravního výkonu i periodu této valorizace.

Smlouva dále obsahuje požadované standardy kvality a bezpečnosti požadované při zajišťování požadovaného dopravního výkonu. Tato část smlouvy je často předmětem námitek a z tohoto důvodu musí být podrobně a konkrétně popsány jednotlivé požadavky. S těmito požadavky souvisí i požadavky na přesnost provozu, které zadavatel pevně definuje v této smlouvě.

Ve smlouvě jsou také definovány další povinnosti a práva jak zadavatele, tak i dopravce. Jedná se například o způsob kontroly ve vozidlech, či vstup do prostorů dopravce.

V neposlední řadě smlouva řeší způsoby kontroly plnění smlouvy a to jak administrativní, fyzickou tak i časovou a sankce za nedodržení stanovených podmínek.

3.9 Námitky

Námitky lze podat na nesprávný postup zadavatele při vypsání veřejné zakázky. Dle § 240 ZZVZ lze je podat proti zadávacím podmínkám, všem úkonům či opomenutím zadavatele, dále proti volbě typu nebo režimu VZ, či proti postupu zadavatele.²⁶

Podání námitky na VZ se řídí § 242 ZZVZ. Námitka musí být dodána zadavateli nejpozději 15 dnů poté, co se stěžovatel dověděl o zdanlivém porušení zákona, avšak námitku lze podat zadavateli jen do doby uzavření smlouvy, nebo po ukončení zadávacího řízení. V tomto případě musí stěžovatel napsat do námitky termín, kdy se o porušení ZZVZ dozvěděl, kdy k porušení ZZVZ došlo, není v tomto případě řídicím termínem.²⁷

Námitky proti zadávací dokumentaci a kvalifikaci dopravce musí být doručeny zadavateli nejpozději do termínu podání nabídek. Toto znění zákona zamezuje vyloučenému dopravci pro nesplnění kvalifikačních požadavků napadnout zadávací řízení poté, co byl vyloučen. V případě, že tak učiní, je zadavatel povinen takovouto námitku odmítnout dle § 245 odst. 3 písm. b) ZZVZ.

Náležitosti námitky:

- stěžovatel – jméno či název firmy s ostatními základními údaji,
- domnělé porušení zákona,
- uvedení typu újmy, které vznikne stěžovateli, v případě námitky proti zadávacím podmínkám, druhu zadávacího řízení, uzavření zakázky mimo zadávací řízení.²⁸

V případě doručení námitky zadavateli, je zadavatel povinen odeslat rozhodnutí o námitkách stěžovateli do 15 ti dnů. V tomto rozhodnutí zadavatel oznámí, zda námitku

²⁶ MACEK, I., DERKOVÁ, R., BARTOŇ, D., KOŠTÁL, K., MAREČKOVÁ, E., ZATLOUKAL, P., *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. Praha. Leges, 2017, 715 s.

²⁷ MACEK, I., DERKOVÁ, R., BARTOŇ, D., KOŠTÁL, K., MAREČKOVÁ, E., ZATLOUKAL, P., *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. Praha. Leges, 2017, 714-711s

²⁸ MACEK, I., DERKOVÁ, R., BARTOŇ, D., KOŠTÁL, K., MAREČKOVÁ, E., ZATLOUKAL, P., *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. Praha. Leges, 2017, 712-714 s.

přijímá, či odmítá a své rozhodnutí odůvodní. V případě přijetí námítky, oznámí svá nápravná opatření vedoucí k odstranění domnělého porušení zákona.²⁹

Jestliže zadavatel nemá důvody pro souhlas s námitkou, námitku odmítne svým rozhodnutím. Jestliže zadavatel vyhoví námitce pouze částečně, je námitka celá považována za odmítnutou, stejně tak, jestliže přijme jiná nápravná opatření, než požaduje stěžovatel.³⁰

Zadavatel odmítne námítky, které nepodala oprávněná osoba, ale osoba, které pochybením nevznikne žádná újma, nepodniká v oboru, námítky, které jsou podány pozdě nebo nemají všechny náležitosti dle § 244 ZZVZ.³¹

V případě odmítnutí námítky je zadavatel povinen ve svém rozhodnutí i uvést informaci o tom, že stěžovatel může podat návrh na přezkoumání u ÚOHS. Stěžovatel je povinen v případě podání návrhu na přezkoumání, zaslat stejnopis i zadavateli.

V případě, že zadavatel na námitku stěžovatele neodpoví ve stanoveném termínu, to je do 15 ti dní od doručení, je toto považováno za odmítnutí námítky.

Zadavatel v případě doručení námítky má zákaz uzavřít smlouvu. Tento okamžik znamená pro zadavatele prodloužení doby výběru dodavatele. Zákaz uzavřít smlouvu platí v několika situacích: neuplynula lhůta pro podání námitek proti rozhodnutí, je doručena námitka a není vydané rozhodnutí o řešení námitek, či námitka byla zamítnuta a neuplynula doba pro podání přezkoumání a v neposlední řadě po dobu 60 ti dní od zahájení přezkoumání úkonů zadavatele ÚOHS.³²

Stěžovatel musí uhradit kauci nejpozději v den doručení návrhu ÚOHS. Kauce je ve výši 1% z nabídkové ceny. Vzhledem k tomu, že poskytování veřejných služeb v oblasti

²⁹ MACEK, I., DERKOVÁ, R., BARTOŇ, D., KOŠTÁL, K., MAREČKOVÁ, E., ZATLOUKAL, P., *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. Praha. Leges, 2017, 716-718 s.

³⁰ MACEK, I., DERKOVÁ, R., BARTOŇ, D., KOŠTÁL, K., MAREČKOVÁ, E., ZATLOUKAL, P., *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. Praha. Leges, 2017, 718 s.

³¹ MACEK, I., DERKOVÁ, R., BARTOŇ, D., KOŠTÁL, K., MAREČKOVÁ, E., ZATLOUKAL, P., *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. Praha. Leges, 2017, 718-719 s.

³² MACEK, I., DERKOVÁ, R., BARTOŇ, D., KOŠTÁL, K., MAREČKOVÁ, E., ZATLOUKAL, P., *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Praktický komentář s judikaturou*. Praha. Leges, 2017, 721-724 s.

veřejné autobusové dopravy se nabídkové ceny pohybují ve vyšších částkách, stěžovatel většinou není účastníkem zadávacího řízení a skládá kauci jen ve výši 100.000,- Kč dle § 255 odst. 1 ZZVZ.

3.10 Dozorový orgán při dodržování ZZVZ

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vykonává dozor nad plněním ZZVZ. Rozhoduje o tom, zda zadavatel postupoval při zadávacím řízení v souladu se ZZVZ, zda i zadání veřejné zakázky bez zadávacího řízení, splňuje požadavky ZZVZ.

ÚOHS vydává nápravná opatření, posuzuje delikty podle ZZVZ a stanovuje sankce.³³

3.11 Řízení přezkumu

Řízení o přezkoumávání postupu a úkonů zadavatele probíhá na základě návrhu stěžovatele. Zadavatel je o této skutečnosti informován a zároveň je vyzván ke svému vyjádření a zaslání kompletního spisu v originálních výtiscích k přezkumu. Nyní platí zákaz uzavření smlouvy ze zákona a to 60 dní od zahájení přezkumu dle § 246 ZZVZ.

ÚOHS může řízení zastavit a to pouze na základě případů uvedených v § 257 ZZVZ.

V případě žádosti ÚOHS o doplnění informací platí lhůta uvedené v žádosti, která nesmí být kratší než 7 dní.

V případě nesouhlasu účastníků přezkumného řízení ÚOHS, mohou podat účastníci návrh na rozklad.

V případě nesouhlasu s rozhodnutím rozkladové komise se účastníci řízení přezkumu mohou obrátit na soudní systém ČR či EU.

³³ HERMAN, P., FIDLER, V., a kol. *Komentář k zákonu o zadávání zakázek*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016, 531-532 s.

4 Vlastní práce

Vlastní část diplomové práce spočívá ve vyhledávání rozhodnutí ÚOHS týkajících se pochybení při zadávání veřejných zakázek z oblasti veřejné autobusové dopravy.

Následně jednotlivá rozhodnutí jsou podrobena analýze z pohledu předmětu zakázky, námitky na postup zadavatele, rozhodnutí ÚOHS a navržení nápravného opatření k vyloučení dané chyby.

4.1 Rozbor rozhodnutí ÚOHS

A. „Č. j.: ÚOHS-S281/2013/VZ-22000/2013/512/PDr.“³⁴

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování městské hromadné dopravy v Litoměřicích.

Zadavatel: město Litoměřice

Navrhovatel: Dopravní podnik měst Chomutova a Jirkova a.s.

Rok zahájení správního řízení: 2013

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení.

Nedodržené ustanovení §: § 6 odst. 1 ZVZ, který se týká dodržování zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

§ 50 odst. 4 ZVZ, který se týká kvalifikačních předpokladů

§ 78 ods. 4 ZVZ, který se týká ekonomické výhodnosti hodnotících kritérií.

Porušená zásada VZ: diskriminace uchazeče, transparentnost zakázky

³⁴ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-12112.html>

Pochybení zadavatele: Zadavatel ve své zadávací dokumentaci v kvalifikačních požadavcích, požadoval plnění zakázky novými vozidly a to konkrétně vozidly uvedenými do provozu nejdéle 1. 1. 2013, přičemž zakázka se měla plnit od 1. 1. 2014. Takto stanovené požadavky byly diskriminační vzhledem k možnosti účasti dodavatelů na zadávacím řízení.

Návrh nápravného opatření: Tato kritéria mohl zadavatel řešit až v návrhu smlouvy, kde mohl stanovit podmínky provozu a to i s ohledem na nutnou dobu k pořízení nových vozidel, například se zapojením vozidel do provozu k 1. 1. 2015 již při plnění smlouvy.

Úřad uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

A.a. „Č. j.: ÚOHS-R391/2013/VZ-27697/2014/322/KHo“³⁵

Rozhodnutí ÚOHS: II. instanční řízení o rozkladu, které bylo podáno městem Litoměřice, bylo zamítnuto a napadané rozhodnutí bylo potvrzeno.

B. „Č. j.: ÚOHS-S0747/2016/VZ-17398/2018/512/AKp“³⁶

Předmět: Veřejná zakázka výběr dodavatele dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování veřejné linkové dopravy Olomouckého kraje – oblast Jesenicko

Zadavatel: Olomoucký kraj

Navrhovatel: ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s.

Rok zahájení správního řízení: 2016

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení.

³⁵ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírky rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-12022.html>

³⁶ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírky rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15503.html>

Nedodržené ustanovení §: § 6 odst. 1 ZVZ, který se týká dodržování zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

§ 44 odst. 1 ZVZ, který se týká správnosti a úplnosti zadávací dokumentace.

Porušená zásada VZ: transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel ve své zadávací dokumentaci nevěnoval dostatečnou pozornost přesnému vymezení platebnímu a komunikačnímu systému vozidla.

Návrh nápravného opatření: Nápravným opatřením je přesné vymezení komunikačního systému, stanovení datového rozhraní, stanovení funkcí odbavovacího systému, stanovení komunikační úrovně při sledování polohy vozidla a dispečinku. Tyto informace je schopen stanovit koordinátor dopravy daného kraje, jenž tyto výstupy ve většině případů spravuje.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

C. „Č. j.: ÚOHS-S0360/2017/VZ-17390/2018/522/JKr“³⁷

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování veřejné linkové dopravy Olomouckého kraje – oblast Prostějovsko JV

Zadavatel: Olomoucký kraj

Navrhovatel: ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s.

Rok zahájení správního řízení: 2017

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení

Nedodržené ustanovení §: § 6 odst. 1 ZZVZ, který se týká zásad přiměřenosti a transparentnosti

³⁷ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírky rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15504.html>

§ 36 odst. 3 ZZVZ, který se týká podrobností zadávacích podmínek

§ 245 odst. 1 ZZVZ, který se týká rozhodnutí o námitkách. Stanovená doba, ve které musí zadavatel doručit rozhodnutí stěžovateli, podrobné a srozumitelné odůvodnění.

§ 268 odst. 1 písm. d) ZZVZ , který se týká nesplnění povinnosti výše zmíněného §

Porušená zásada VZ: transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel ve své zadávací dokumentaci nevěnoval dostatečnou pozornost přesnému vymezení platebnímu a komunikačnímu systému vozidla a také nedodržel postup při rozhodnutí o námitce- nedostatečné zdůvodnění.

Návrh nápravného opatření: Nápravným opatřením je přesné vymezení komunikačního systému, stanovení datového rozhraní, stanovení funkcí odbavovacího systému, stanovení komunikační úrovně při sledování polohy vozidla a dispečinku. Tyto informace je schopen stanovit koordinátor dopravy daného kraje, jenž tyto výstupy ve většině případů spravuje.

Při řešení námitek vždy věnovat zvýšenou pozornost na odpověď na námitku, mít řádný doklad o odeslání námítka a vždy odpovídat písemně, či datovou schránkou a to i v případě, jestliže námitka je doručena po určené době, není podepsána oprávněnou osobou či nesplňuje jiná kritéria ZZVZ.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč a také uložil pokutu ve výši 60.000,- Kč za nepodrobné vyjádření k námitce.³⁸

³⁸ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15428.html>

D. „Č. j.: ÚOHS-S0082/2018/VZ-15206/2018/511/THI“³⁹

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele modernizace odbavovacího systému na Městské hromadné dopravě v Pardubicích

Zadavatel: Dopravní podnik města Pardubic a.s.

Navrhovatel: EMTEST, a.s.

Vybraný dodavatel: TELMAX s.r.o.

Rok zahájení správního řízení: 2018

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení rozhodnutí zadavatele o námitkách

Nedodržení ustanovení §: § 245 odst. 1 ZZVZ, které se týká rozhodnutí o námitkách.
Stanovená doba, ve které musí zadavatel doručit rozhodnutí stěžovateli, podrobné a srozumitelné odůvodnění.

Porušená zásada VZ: transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel při administraci veřejné zakázky stanovil nesprávný postup a to nepodrobné vyjádření a nezodpovězení na námitku účastníka řízení. ÚOHS jeho rozhodnutí o nevyřízení námítky zrušil a vrátil k řešení.

Návrh nápravného opatření: Při řešení námitek vždy věnovat zvýšenou pozornost na odpověď na námitku, mít řádný doklad o odeslání námítky a vždy odpovídat písemně, či datovou schránkou a to i v případě, jestliže námitka je doručena po určené době, není podepsána oprávněnou osobou či nespĺňuje jiná kritéria ZZVZ.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

³⁹ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15533.html>

E. „Č.j.: ÚOHS-S0006,0010/2018/VZ-06509/2018/544/IKo“⁴⁰

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele moderní informační a digitální technologie pro zlepšení řízení MHD v Č. Budějovicích.

Zadavatel: Dopravní podnik města České Budějovice, a.s.

Navrhovatel: KonekTel, a.s.

EM TEST ČR spol. s r.o.

Rok zahájení správního řízení: 2018

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení

Nedodržení ustanovení §: § 252 odst. 1 ZZVZ, který se týká vyjádření k návrhu včetně doručení zadávací dokumentace do 10 dnů od doručení.

Porušená zásada VZ: transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel při administraci veřejné zakázky nedodržel termín dodání spisu na ÚOHS a to ani v dodatečném termínu.

Návrh nápravného opatření: Zadavatel nevěnoval dostatečnou pozornost administraci veřejné zakázky, jako nápravné opatření je doporučeno přenechat administraci zadávacího řízení právní firmě.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

⁴⁰ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírky rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15346.html>

F. „,Č. j.: ÚOHS-S0467/2017/VZ-04082/2018/511/SVá“⁴¹

Předmět: Veřejná zakázka na dodávku 15 ks dvounápravových a nízkopodlažních autobusů včetně servisní smlouvy k těmto autobusům podle kupní smlouvy

Zadavatel: Dopravní podnik města Brna, a.s.

Navrhovatel: SOR Libchavy spol. s r.o.

Rok zahájení správního řízení: 2017

Rozhodnutí UOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení

Nedodržení ustanovení §: § 89 odst. 5 ZZVZ, který se týká stanovení technických podmínek, ve kterých zadavatel zvýhodní/nezvýhodní dané dodavatele či výrobky.

§ 89 odst. 6 ZZVZ, který se týká technických podmínek, kde je zadavatel nemůže přesně či srozumitelně stanovit.

Porušená zásada VZ: transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel ve své zadávací dokumentaci zvýhodnil určité výrobky a dodavatele.

Návrh nápravného opatření: Jako nápravné opatření je doporučeno neodkazovat na přesné výrobky či dodavatele, ale specifikovat vlastnosti výrobků, jejich parametry, které vyjadřují požadavky na funkci či jejich výkon, popsat, na který účel nebo potřebu mají být naplněny.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

⁴¹ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírky rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15305.html>

G. „Č. j.: ÚOHS-S208/2012/VZ-16038/2017/533/“⁴²

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování veřejné MHD ve městě Bílina

Zadavatel: město Bílina

Navrhovatel: Dopravní podnik měst Chomutova a Jirkova

Rok zahájení správního řízení: 2012

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení rozhodnutí rušící zadavatelem zadávací řízení

Nedodržení ustanovení §: § 84 odst. 2 písm. e) ZVZ, který se týká zrušení ZŘ, pouze v případě pokud se vyskytly vážné důvody, kvůli kterým nelze požadovat po zadavateli pokračování v ZŘ.

Porušená zásada VZ: transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel zrušil výběrové řízení na zmíněnou veřejnou zakázku. Důvodem zrušení byla zjištěná informace a to nedostačující kapacita vozidla, coby skutečnost stojící mimo a vně zadavatele. Úřad toto tvrzení nepovažoval za informaci stojící vně zadavatele a jeho rozhodnutí o zrušení veřejné zakázky zrušil.

Návrh nápravného opatření: Nápravným opatřením v tomto případě je věnovat zvýšenou péči již při tvorbě zadávací dokumentace a nutným výpočtům při zjišťování jak kapacity, tak i počtu vozidel. Zadavatel v případě neznalosti vstupních informací a nedostačujících výstupů od stávajícího dopravce, který zajišťuje provoz MHD v době přípravy veřejné zakázky, má možnost si tuto službu objednat od nezávislé organizace a to např. sčítáním cestujících a to ať již fyzicky či elektronicky, kde výstupem je doložená potřebná kapacita vozidel a zároveň i navržená turnusová potřeba vozidel pro zajištění požadované služby.

⁴² ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14835.html>

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

H. „Č. j.: ÚOHS-S0895/2014/VZ-22836/2016/543/JWe“⁴³

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dopravních služeb na trase Plzeň-Vejprnice-Tlučná

Objednatel: Obec Vejprnice

Obec Tlučná

Navrhovatel: Plzeňské městské dopravní podniky, a.s.

Rok zahájení správního řízení: 2014

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení nabídkového řízení

Nedodržení ustanovení §: § 10 odst. 3 ZVS, který se týká zadávacích podmínek nabídkového řízení, které tvoří technické a provozní soubory a byly po dopravní stránce provázané s jinými veřejnými službami

§ 45 odst. 3 ZVZ, který se týká technických podmínek, které nesmi poskytovat konkurenční výhodu.

Porušená zásada VZ: diskriminace uchazeče

Pochybení zadavatele: Zadavatel při stanovení rozsahu veřejné zakázky předimenzoval počet potřebných vozidel na 8 autobusů základních a 2 zálohová vozidla pro zajištění požadované služby. Dle výpočtu bylo potřebných stanoveno 5 vozidel při ideálním silničním provozu. Při řešení dotazů a samotné námitky trval zadavatel na stanoveném počtu vozidel s odůvodněním možných mimořádných událostí a využití kapacity počtu

⁴³ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14475.html>

vozidel pro plánované servisní prohlídky a jiné běžné události, které se řeší právě stanovenými zálohovými vozidly. Úřad svým rozhodnutím veřejnou zakázku zrušil.

Návrh nápravného opatření: Nápravným opatřením v tomto případě je věnovat zvýšenou péči již při tvorbě zadávací dokumentace a nutným výpočtům při zjišťování jak kapacity, tak i počtu vozidel. Zadavatel v případě neznalosti vstupních informací a nedostačujících výstupů od stávajícího dopravce, který zajišťuje provoz v době přípravy veřejné zakázky, má možnost si tuto službu objednat od nezávislé organizace, kde výstupem je doložená potřebná turnusová potřeba vozidel, tak i řidičů pro zajištění požadované služby.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

H.a. „,Č.j.: *ÚOHS-R0176,0179/2016/VZ-49377/2016/322/KBe*“⁴⁴

Rozhodnutí ÚOHS: II. instanční rozhodnutí o rozkladu podané navrhovatelem, bylo zamítnuto a napadané rozhodnutí bylo potvrzeno.

CH. „,Č. j.: *ÚOHS-S0769/2013,S0855/2014/VZ-43531/2015/533/HKu*“⁴⁵

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování veřejné linkové dopravy Libereckého kraje do roku 2024

Zadavatel: Liberecký kraj

Navrhovatel: BusLine a.s.

BÍTEŠSKÁ DOPRAVNÍ SPOLEČNOST, spol. s r.o.

Rok zahájení správního řízení: 2014

⁴⁴ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14476.html>

⁴⁵ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14209.html>

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení rozhodnutí zadavatele o vyloučení uchazečů

Nedodržení ustanovení §: § 6 odst. 1 ZVZ , který se týká zásad rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace

§ 79 odst. 5 ZVZ, který se týká nového hodnocení nabídek

Porušená zásada VZ: transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel stanovil novou hodnotící komisi, ovšem neuvedl ve své dokumentaci pochybení stávající hodnotící komise, ani v žádném svém dokumentu či rozhodnutí neuvedl žádné důvody pro stanovení nové hodnotící komise a zároveň neuvedl důvody pro nové hodnocení a posouzení nabídek.

Návrh nápravného opatření: Návrhem nápravného opatření je administrace veřejné zakázky zadavatele takovým administrátorem dané veřejné zakázky, který je schopen vést zadavatele v jeho rozhodnutích v rámci ZVZ.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

CH.a. „Č. j.: ÚOHS-R449,450/2015/38132/2016/321/EDy/HBa“⁴⁶

Rozhodnutí ÚOHS: II. instanční rozhodnutí o rozkladu podané navrhovatelem BusLine a.s., které bylo zamítnuto a napadané rozhodnutí bylo potvrzeno.

I. „Č. j.: ÚOHS-S0288/2017/NZ-00493/2018/511/SVá“⁴⁷

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dočasných dopravních služeb při zajišťování veřejné linkové dopravy II Libereckého kraje – východ

⁴⁶ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14211.html>

⁴⁷ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15405.html>

Zadavatel: Liberecký kraj

Navrhovatel: TRADO-BUS s.r.o.

Dopravce: BusLine LK s.r.o.

Rok zahájení správního řízení: 2017

Rozhodnutí UOHS: I. instanční rozhodnutí o zákazu plnění smlouvy po uplynutí 12ti měsíců

Nedodržení ustanovení §: § 6 odst. 1 ZZVZ, který se týká dodržování zásad přiměřenosti a transparentnosti

§ 63 odst. 5 ZZVZ, který se týká jednacího řízení bez uveřejnění, které může použít v důsledku v krajně naléhavé okolnosti, která se nemohla předvídat a ani ji zadavatel nezpůsobil a nelze dodržet lhůty týkající se užšího, otevřeného či jednacího řízení s uveřejněním.

§ 212 odst. 2 ZZVZ, který se týká nadlimitní zakázky, u které nebylo zadavatelem odesláno oznámení o zahájení ZŘ, lze zadavatelem odeslat prostřednictvím formuláře dobrovolné oznámení o záměru uzavřít smlouvu.

Porušená zásada VZ: diskriminace uchazeče

Pochybení zadavatele: Zadavatel pochybil, neboť neuveřejnil předběžné oznámení nebo oznámení o zahájení zadávacího řízení a to i dobrovolné oznámení se záměrem uzavřít smlouvu a i přes to smlouvu uzavřel.

Návrh nápravného opatření: Návrhem je správné stanovení typu veřejné zakázky, což úzce souvisí s administrací veřejné zakázky odborným administrátorem, kde nemůže dojít o opomenutí tak zásadního kroku jako je předběžné oznámení o zadání veřejné zakázky či uzavření smlouvy při přímém zadání.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

I.a. „Č.j.: ÚOHS-R0013,0016/2018/NZ-11750/2018/323/Lva“⁴⁸

Rozhodnutí ÚOHS: II. instanční rozhodnutí o rozkladu, které bylo podáno zadavatelem a také dopravcem bylo zamítnuto a napadané rozhodnutí bylo potvrzeno.

J. „Č. j.: ÚOHS-S0131/2017/NZ-15395/2017/531/Est“⁴⁹

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování MHD v Lounech II

Zadavatel: město Louny

Navrhovatel: BusLine a.s.

Rok zahájení správního řízení: 2017

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení zadávacího

Nedodržení ustanovení §: § 6 odst. 1 ZZVZ, který se týká zásad transparentnosti a přiměřenosti zadavatele při postupu.

§ 6 odst. 2 ZZVZ, který se týká zásad zákazu diskriminace a rovného zacházení s uchazeči

§ 41 odst. 5 ZZVZ, který se týká zajištění platnosti bankovní záruky po celou dobu zadávacího řízení

Porušená zásada VZ: Transparentnost zakázky

⁴⁸ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15406.html>

⁴⁹ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14802.html>

Pochybení zadavatele: Zadavatel se dopustil pochybení, když po uchazečích zadávacího řízení požadoval platnou bankovní záruku alespoň šest měsíců od podání nabídek, ačkoli zadavatelem vymezená lhůta pro podání nabídek byla 120 dnů od podání nabídek.

Návrh nápravného opatření: Návrhem nápravného opatření je nevyomezovat dobu platnosti bankovní záruky, ale pouze upozornit uchazeče na platnost bankovní záruky po celou dobu trvání veřejné zakázky. Tímto se vyhne určením jakékoli lhůty a uchazeč dle zákona je povinen mít platnou bankovní záruku po celou dobu trvání výběrového řízení.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

K. „Č. j.: ÚOHS-S0126,S0157/2016/VZ-18600/2016/532/KSt“⁵⁰

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatelů dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování veřejné linkové dopravy Královehradeckého kraje

Zadavatel: Královehradecký kraj

Navrhovatel: ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY s.r.o.

Rok zahájení správního řízení: 2016

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení

Nedodržení ustanovení §: § 6 odst. 1 ZVZ, který se týká zásad rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace

§ 44 odst. 1 ZVZ, který se týká zadávací dokumentace její správnost a úplnost, co vše musí v podrobnostech obsahovat pro zpracování nabídky.

Porušená zásada VZ: Diskriminace uchazečů

⁵⁰ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14214.html>

Pochybení zadavatele: Zadavatel se dopustil pochybení, když po uchazečích zadávacího řízení požadoval začátek poskytování veřejné dopravy do 4 měsíců od podpisu smlouvy, přičemž není v účastnickových silách si zajistit počet autobusů potřebných k zajištění této služby.

Zadavatel pochybil v zadávací dokumentaci v části nabídkové ceny, kdy v nabídkové ceně musí být obsaženy všechny náklady spojené s předmětem VZ, včetně příjezdových a odjezdových stání na autobusovém nádraží, ale tyto podmínky, které se týkaly maximální nabídkové ceny vjezdu na autobusové nádraží, nebyly dostatečně specifikovány.

Zadavatel stanovil vlastní způsob proplacení nákladů spojených s objížďkami, který není stanovený v podrobnostech, které jsou nezbytné pro zpracování nabídkové ceny.

Dále se zadavatel dopustil pochybení když, zadávací podmínky týkající se smlouvy neposkytovaly uchazečům jistotu, a způsob jak budou upraveny práva a povinnosti vyplývající buď z Přístupové či Příkazní smlouvy.

Návrh nápravného opatření: Zadavatel při uzavírání dlouhodobé smlouvy by měl již při tvorbě zadávací dokumentace umožnit uchazeči čas k zajištění potřeb k výkonu požadované služby. Toto se netýká jen nákupu nových vozidel, kde je v současné době doba dodání 9 měsíců (toto byl to i důvod změny zadávací dokumentace u veřejné zakázky na dodavatele MHD Kolín, kdy během letošního roku stouply dodací doby ze 6-ti měsíců na 9 měsíců), ale i zajištění parkovacích míst, personálního obsazení, servisního místa, odbavovacího systému a případně i předprodejního místa. V případě, že zadavatel nestanoví již v zadávací dokumentaci začátek výkonu poskytování služby od doby podpisu smlouvy v dostatečné délce, zvyhodňuje tímto ty uchazeče, kteří mají požadované zázemí. Zadavatel tímto diskriminuje uchazeče, kteří si musí zázemí zajistit.

Zadavatel při zadání takto velké zakázky, jako dopravní obsluha kraje, by měl zveřejnit i náklady související se zajištěním dopravní obslužnosti. Mezi tyto náklady patří zejména placené vjezdy na autobusová nádraží. Jestliže zadavatel požaduje zajištění obsluhy právě takového místa, na které je vázaný poplatek za užití, měl by mít

s pronajímatelem vyřešenu cenovou politikou. V konečné fázi tento poplatek je započítán do ceny dopravního výkonu a je i v zájmu zadavatele, aby byl co nejnižší.

Zadavatel se zbytečně zabýval řešením objížděk ve své zadávací dokumentaci. Ve většině případů se v zadávací dokumentaci řeší objížděky dvěma způsoby, a to objížděky, které jsou plánované, jsou předem odsouhlaseny zadavatelem a je stanoven výlukový jízdni řád a tudíž je znám počet nutných kilometrů pro zajištění požadované služby a tento je i zadavatelem odsouhlasen. Za druhé objížděky, které jsou neplánované, tudíž jsou velmi krátkodobé a řeší se zdůvodněním ve vyúčtování (mohou být způsobeny narušeným provozem na komunikaci). Zadavatel by měl ve své zadávací dokumentaci stanovit limit pro možnost navýšení kilometrů v takovýchto nepředvídatelných případech a způsob jejich odsouhlasování..

Přílohou zadávací dokumentace je i návrh smlouvy, která bude uzavřena s vítězným uchazečem. Zadavatel v tomto případě musí přípravě zadávací dokumentace věnovat dostatečnou pozornost a stanovit konkrétní návrh smlouvy, případně tvorbu zadávací dokumentace zajistit odborným dodavatelem.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

L. „Č. j.: *ÚOHS-S0164/2017/VZ-19722/2017/513/IH*“⁵¹

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele odbavovacího systému Dopravního podniku hl. m. Prahy

Zahájení správního řízení z moci úřední

Zadavatel: Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost

Stěžovatel: Mikroelektronika spol. s r.o.

⁵¹ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14976.html>

Rok zahájení správního řízení: 2017

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí

Nedodržení ustanovení §: § 245 odst. 1 ZZVZ, který se týká rozhodnutí o námitkách. Stanovená doba, ve které musí zadavatel doručit rozhodnutí stěžovateli, podrobné a srozumitelné odůvodnění.

§ 268 odst. 1 písm. d) ZZVZ, který se týká nesplnění povinnosti výše zmíněného §

Porušená zásada VZ: Diskriminace uchazečů

Pochybení zadavatele: Zadavatel se dopustil správního deliktu, jelikož ignoroval námitky stěžovatele.

Návrh nápravného opatření: Při řešení námitek vždy věnovat zvýšenou pozornost na odpověď na námitku, mít řádný doklad o odeslání námitky a vždy odpovídat písemně, či datovou schránkou a to i v případě, jestliže námitka je doručena po určené době, není podepsána oprávněnou osobou či nesplňuje jiná kritéria ZZVZ.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit pokutu ve výši 50.000,- Kč.

L.a. „Č. j.: ÚOHS-R0118/2017/VZ-27348/2017/323/Lva“⁵²

Rozhodnutí ÚOHS: II. instanční rozhodnutí o rozkladu, které bylo podáno zadavatelem a bylo zamítnuto a napadané rozhodnutí bylo potvrzeno.

M. „Č. j.: ÚOHS-S637/2012/VZ-9649/2013/523/Krk“⁵³

⁵² ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14977.html>

⁵³ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-10693.html>

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování veřejné linkové dopravy Plzeňského kraje- oblast Radnicko

Zadavatel: Plzeňský kraj

Navrhovatel: ČSAD Vsetín, a.s.

Rok zahájení správního řízení: 2012

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení úkonů zadavatele spojené s výběrem a hodnocením nabídek

Nedodržení ustanovení §: § 12 odst. 2 ZVS, který se týká posouzení nabídek

§ 6 odst. 1 ZVZ, který se týká zásad rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace

§ 76 odst. 3 ZVZ, který se týká požádání uchazeče o vysvětlení nejasností a možnosti doplnění nabídky

Porušená zásada VZ: Diskriminace uchazeče

Pochybení zadavatele: Zadavatel se dopustil pochybení, když nedodržel stanovený postup při hodnocení nabídek a vyřadil nabídku navrhovatele námitky a následně ho vyloučil z výběrového řízení pro nejasnosti v počtech autobusů různých technických předpokladů.

Návrh nápravného opatření: Návrhem nápravného opatření je dodržení postupu dle zákona, kdy zadavatel může účastníka výběrové řízení vyloučit pouze v případě nedoložení zásadních dokumentů. Nedoložení podrobných informací o technické specifikaci jednotlivých vozidel většinou zadavatelé řeší následným dotazem na doplnění nabídkové dokumentace, zejména jestliže výbava vozidel je předmětem hodnocení uchazeče.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

M.a. „Č. j.: ÚOHS-R169/2013/VZ-16994/2013/310/BV“⁵⁴

Rozhodnutí ÚOHS: II. instanční rozhodnutí o rozkladu, které bylo podáno zadavatelem a bylo zamítnuto a napadané rozhodnutí bylo potvrzeno.

N. „Č. j.: ÚOHS-S0255/2018/VZ-26514/2018/522/NR“⁵⁵

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele dlouhodobých dopravních služeb při zajišťování veřejné linkové dopravy Plzeňského kraje- oblast Radnicko

Zadavatel: Moravskoslezský kraj

Navrhovatel: TQM – holding s.r.o.

Rok zahájení správního řízení: 2018

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení

Nedodržení ustanovení §: § 99 odst. 2 ZZVZ, který se týká doplnění zadávací dokumentace a současné prodloužení doby pro podání nabídek.

Porušená zásada VZ: Transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel se dopustil pochybení, když nedodržel stanovený postup při doplnění zadávací dokumentace o požadavek odbavování cestujících i prostřednictvím platebních karet a současně přiměřeně neprodloužil lhůtu pro podání nabídek.

Návrh nápravného opatření: Zadavatel při dodržení zásady transparentnosti a přiměřenosti má vycházet z možnosti poskytnutí dostatečné doby na zpracování nabídky pro nově přistupující uchazeče na základě zmírněných, či jinak upřesněných, nových podmínek

⁵⁴ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-10889.html>

⁵⁵ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15657.html>

veřejné zakázky. V případě zásadní změny se doba prodlužuje o celou původní lhůtu pro podání nabídek od vyhlášení VZ.

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

O. Č. j.: „ÚOHS-S0090/2016/VZ-15436/2016/523/LKa“⁵⁶

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele náhradní autobusové dopravy na trase Lovosice – Radejčín pro rok 2017

Zadavatel: České dráhy, a.s.

Navrhovatel: BusLine a.s.

Rok zahájení správního řízení: 2016

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí o zrušení rozhodnutí zadavatele

Nedodržení ustanovení §: § 76 odst. 1 ZVZ, který se týká posouzení nabídek z hlediska splnění požadavků zákona a zadavatele

Porušená zásada VZ: Diskriminace uchazeče

Pochybení zadavatele: Zadavatel se dopustil pochybení, když nedodržel stanovený postup při hodnocení nabídek, když posoudil nabídku navrhovatele jako nabídku, která nesplňuje požadavky stanovené v zadávací dokumentaci, i když požadavky uvedené v zadávací dokumentaci splňovala.

Návrh nápravného opatření: Návrhem nápravného opatření je dodržení postupu dle zákona, kdy zadavatel může účastníka výběrové řízení vyloučit pouze v případě nedoložení zásadních dokumentů. Nedoložení příloh by měl zadavatel řešit následným dotazem na doplnění nabídkové dokumentace.

⁵⁶ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírky rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-13629.html>

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 30.000,- Kč.

P. „, Č. j.: *ÚOHS-S0031/2018/VZ-08181/2018/532/KSt*“⁵⁷

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele na nákup nízkopodlažních tramvají

Zahájení správního řízení z moci úřední

Zadavatel: Dopravní podnik města Olomouce, a.s.

Stěžovatel: Stadler Bussnang AG

Rok zahájení správního řízení: 2018

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí

Nedodržení ustanovení §: § 245 odst. 1 ZZVZ, který se týká rozhodnutí o námitkách. Stanovená doba, ve které musí zadavatel doručit rozhodnutí stěžovateli, podrobné a srozumitelné odůvodnění.

§ 268 odst. 1 písm. d) ZZVZ, který se týká nesplnění povinnosti výše zmíněného §

Porušená zásada VZ: Diskriminace uchazeče

Pochybení zadavatele: Zadavatel se dopustil přestupku, jelikož se podrobně a srozumitelně nevyjádřil k námitkám stěžovatele.

Návrh nápravného opatření: Při řešení námitek vždy věnovat zvýšenou pozornost na odpověď na námitku, mít řádný doklad o odeslání námitky a vždy odpovídat písemně, či datovou schránkou a to i v případě, jestliže námitka je doručena po určené době, není podepsána oprávněnou osobou či nesplňuje jiná kritéria ZZVZ.

⁵⁷ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírky rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15492.html>

ÚOHS uložil zadavateli uhradit paušální částkou náklady na řízení ve výši 1.000,- Kč a také pokutu ve výši 35.000,- Kč.

P.a. „, Č. j.: *ÚOHS-R0054/2018/VZ-17281/2018/321/ZSř*“⁵⁸

Rozhodnutí ÚOHS: II. instanční rozhodnutí o rozkladu, které bylo podáno zadavatelem a bylo zamítnuto a napadané rozhodnutí bylo potvrzeno.

Q. „, Č. j.: *ÚOHS-S188/2013/VZ-1254/2014/512/IHI*“⁵⁹

Předmět: Veřejná zakázka výběru dodavatele na nákup pěti autobusů pro městskou hromadnou dopravu v Písku

Zahájení správního řízení z moci úřední

Zadavatel: ČSAD AUTOBUSY České Budějovice a.s.

Rok zahájení správního řízení: 2013

Rozhodnutí ÚOHS: I. instanční rozhodnutí

Nedodržení ustanovení §: § 120 odst. 1 písm. b) ZVZ, který se týká nesplnění uveřejňovací povinnosti

§ 26 odst. 4 ZVZ, který se týká povinnosti uveřejnit oznámení o ZŘ

⁵⁸ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-15493.html>

⁵⁹ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-11099.html>

§ 146 ods. 1 písm. b), který se týká povinnost uveřejňování zadávacího řízení ve Věstníku VZ a Úředním věstníku EU

Porušená zásada VZ: transparentnost zakázky

Pochybení zadavatele: Zadavatel se dopustil správního deliktu, jelikož neuveřejnil v Úředním věstníku EU oznámení o zahájení zadávacího řízení na zmíněnou VZ.

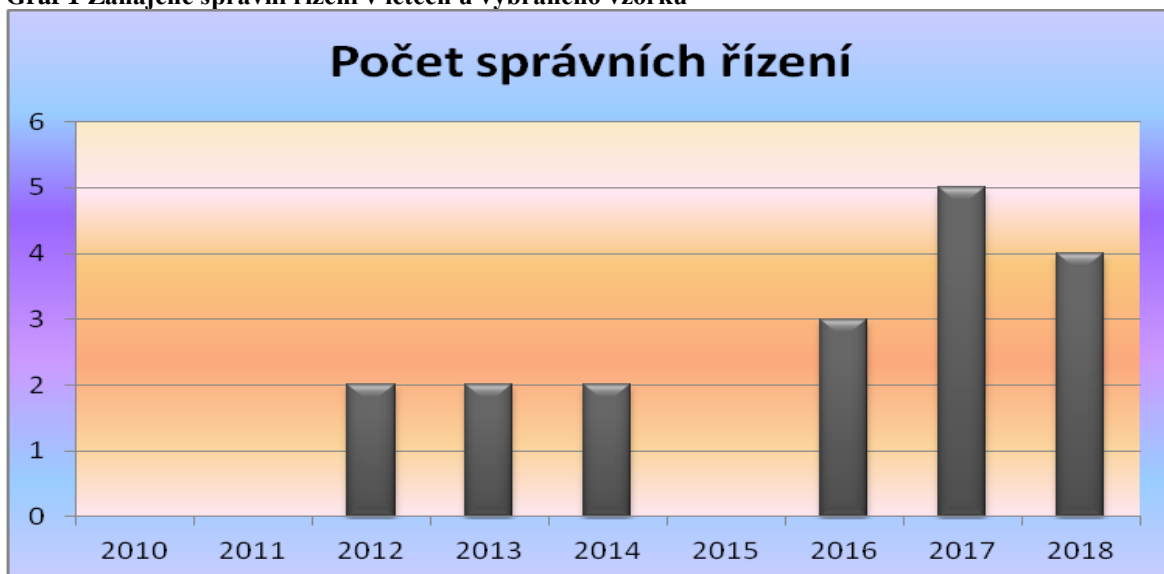
Návrh nápravného opatření: Zadavatel pochybil při administraci veřejné zakázky. V tomto případě je pro zadavatele výhodné zastoupení odbornou firmou, či advokátní kanceláří pro vedení administrace veřejné zakázky, či řádné nastudování postupu při zadávání veřejných zakázek.

ÚOHS uložil zadavateli pokutu ve výši 100.000,- Kč.

4.2 Analýza vybraného vzorku konkrétních případů pochybení dle ÚOHS

Lze konstatovat, že u tak specifického odvětví jako je veřejná doprava, není vypisováno tolik veřejných zakázek, jako například ve stavební oblasti. Od platnosti Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici implementovaného v české legislativě v zákoně 194/2010 Sb. vzešla povinnost pro provozovatele veřejné autobusové dopravy uzavřít novou smlouvu, dle těchto nových pravidel a to nejpozději do 01. 01. 2020, což má za následek zvýšený počet veřejných zakázek na zajištění dlouhodobé dopravní obslužnosti příslušné oblasti, či v případě dopravních podniků nákup veřejných dopravních prostředků nebo moderních odbavovacích systémů právě v tomto období.

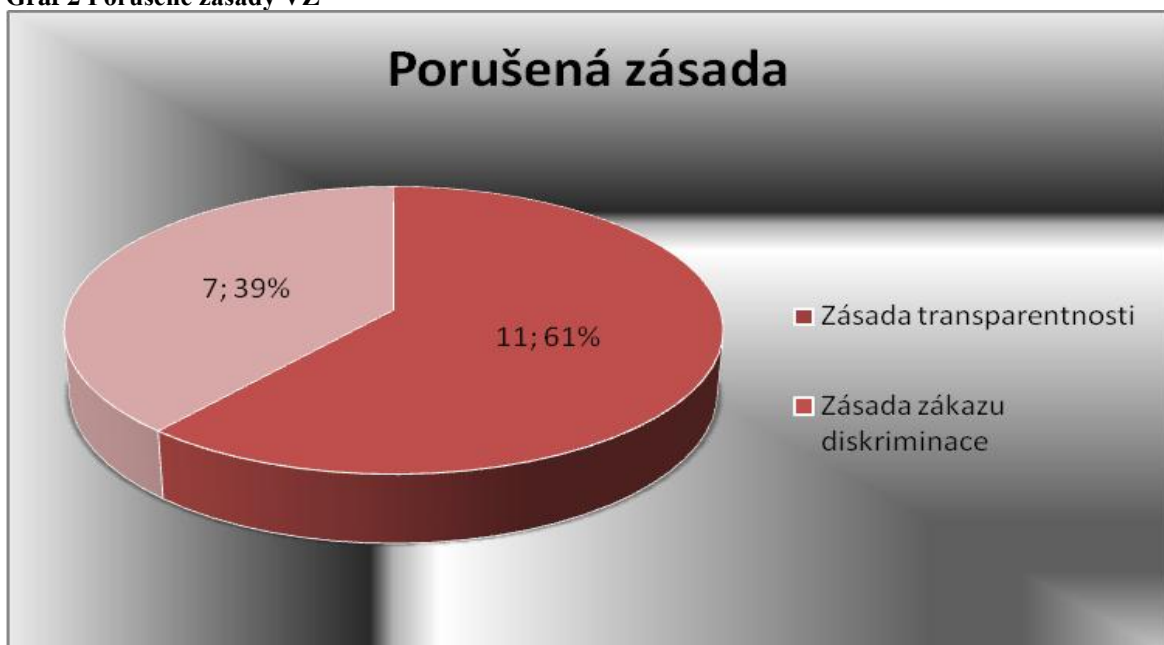
Graf 1 Zahájené správní řízení v letech u vybraného vzorku

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozhodnutí ÚOHS

U vybraného vzorku správních řízení se zadavatelé nejčastěji dopouštěli chyb v roce 2017, což je uvedeno v grafu výše. Tento počet pochybení v roce 2017 mohlo být zapříčiněn i změnou zákona, kdy nový zákon 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů jim nebyl tak známý. Ovšem v roce 2018 se počet správních řízení snížil pouze o jedno. V předešlých letech byla průměrně zahájena dvě správní řízení za rok. V letech 2010, 2011 a 2015 u vybraného vzorku ke správním řízením nedošlo.

Graf 2 Porušené zásady VZ

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozhodnutí ÚOHS

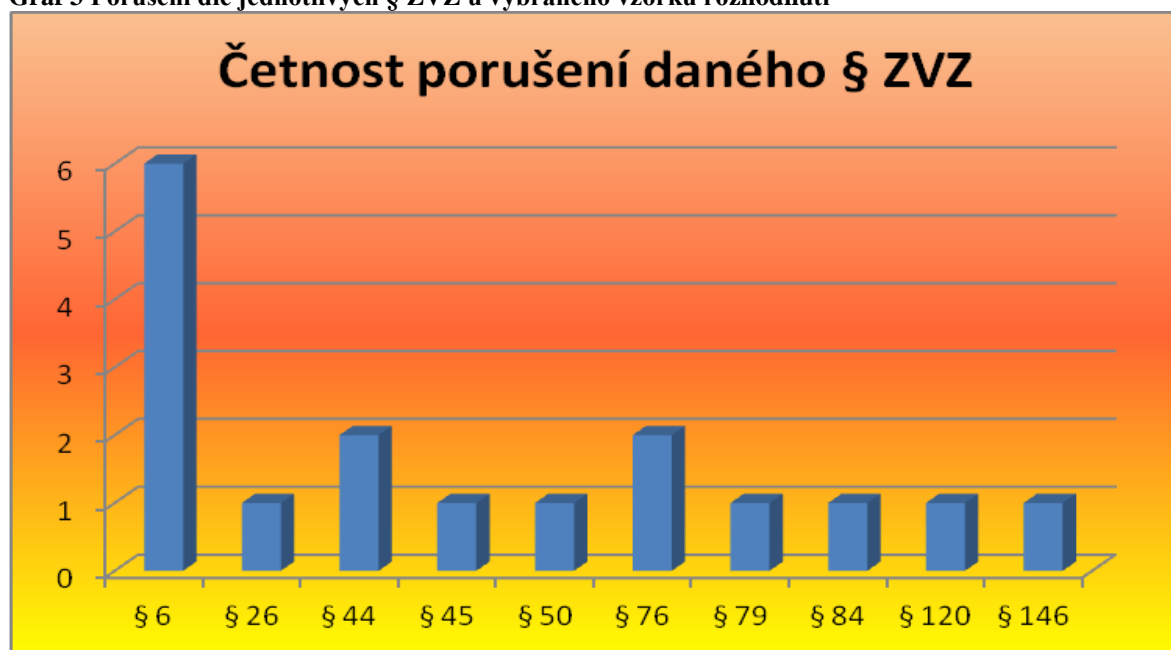
Ve všech případech z vybraného vzorku správních řízení se zadavatele dopouštěli porušení zásady, ať už přiměřenosti a transparentnosti či rovného zacházení a zákazu diskriminace. V některých případech Úřad porušení těchto zásad pouze zmínil v odůvodnění rozhodnutí a v jiných toto porušení bral jako rozhodné při projednávání správního řízení.

Lze říci podle grafu uvedeného výše, že častěji dochází k porušení zásady transparentnosti a přiměřenosti zakázky a to hlavně v zadávacích podmínkách veřejné zakázky, kde zadavatelé se dopouštějí chyb například v technických podmínkách nebo nastavení doby pro plnění smlouvy s novými autobusy.

Dále z 18ti vybraných správních řízení je 7 případů, kde byla porušena zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace. Toto pochybení je nejvíce spatřováno v diskriminaci uchazeče z hlediska kvalifikačních předpokladů, neoprávněného vyloučení z výběrového řízení, či nepodrobné zodpovězení námítky.

V níže uvedených grafech jsou zaznamenána pochybení zjištěna Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže rozdělena podle konkrétních paragrafů ZVZ a ZZVZ. Jedná se o hodnocení 9 případů pochybení zadavatelů dle ZVZ a o 9 případů dle ZZVZ. V mnoha případech se zadavatelé dopouštěli porušení ZVZ či ZZVZ ve více oblastech.

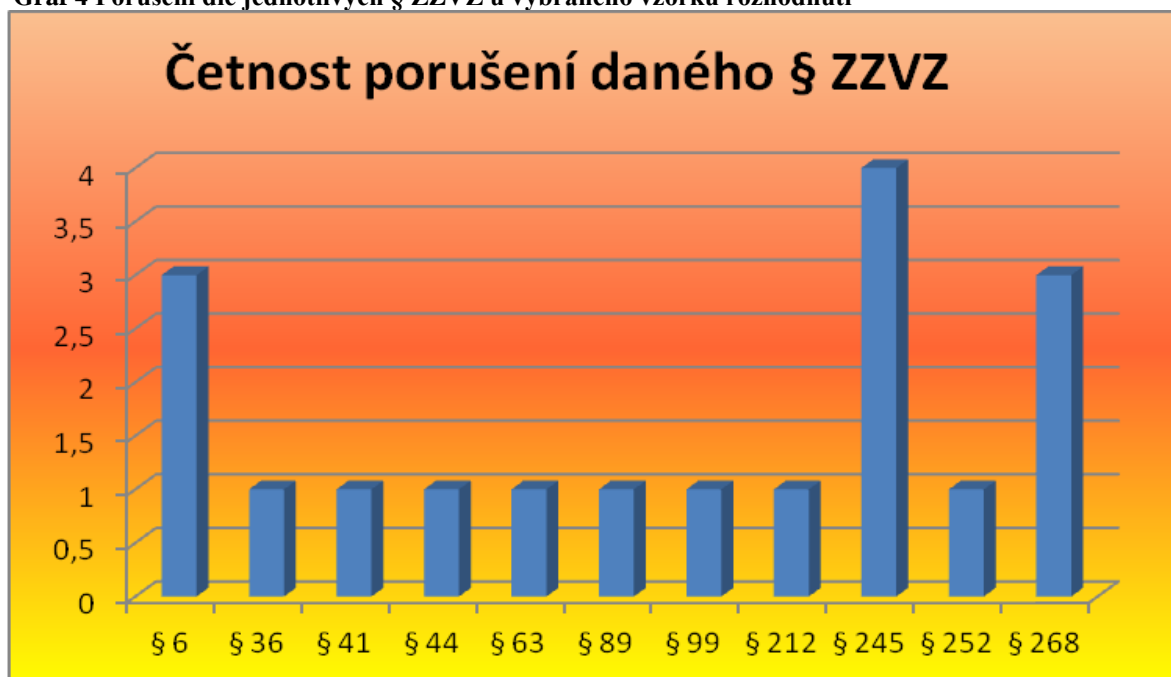
Graf 3 Porušení dle jednotlivých § ZVZ u vybraného vzorku rozhodnutí

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozhodnutí ÚOHS

Z grafu uvedeného výše lze usoudit, že zadavatelé se nejčastěji podle ZVZ dopouštěli pochybení v § 6, který se týkal dodržování zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Dále zadavatelům činí problém dodržování § 44, který se týká správnosti a úplnosti zadávací dokumentace. V tomto případě zadavatelé chybovali zejména v nedostatečně podrobném popisu požadavků v zadávací dokumentaci. A v neposlední řadě bylo častější nedodržení §76, který se týká požádání uchazeče o vysvětlení nejasností a možnosti doplnění nabídky. V těchto případech se zadavatelé dopouštěli pochybení při hodnocení nabídek, kdy uchazeče zadavatelé vyloučili, byť měl dostat možnost doplnění své nabídkové dokumentace formou výzvy zadavatele. Tímto krokem byl uchazeč vyloučen neoprávněně. Ostatní pochybení jsou různorodé a spočívají zejména v porušení uveřejňovací povinnosti, technických podmínek, které nesmí poskytovat konkurenční výhodu, kvalifikačních předpokladů, stanovení nové hodnotící komise bez důvodu a zrušení ZŘ.

Graf 4 Porušení dle jednotlivých § ZZVZ u vybraného vzorku rozhodnutí

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozhodnutí ÚOHS

Z grafu uvedeného výše lze usoudit, že zadavatelé se nejčastěji dle ZZVZ dopouštějí pochybení v §245, který se týká rozhodnutí o námitkách uchazeče, kde zadavatelé se podrobně nevyjadřují k námitkám, zamítnou je bez relevantního důvodu, či

vůbec na námitku nezabývají. S tímto porušení souvisí i § 268, který se týká nesplnění povinností dle předešlého paragrafu. Dále zadavatelé chybovali v § 6, který se týká dodržování zásad transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace, kde bylo shledáno pochybení zejména v transparentnosti zakázek. Zbylé pochybení z vybraného vzorku rozhodnutí jsou různorodé a týkají se podrobností zadávacích podmínek, doby zajištění platnosti bankovní záruky, správnosti a úplnosti zadávací dokumentace, jednacího řízení bez uveřejnění, stanovení technických podmínek, kde zadavatel upřednostnil daný výrobek, či dodavatele, neprodloužení doby podání nabídek při změně zadávacích podmínek, opomenutí odeslání oznámení o zahájení ZŘ a poslední pochybení spočívalo v nevyjádření zadavatele k návrhu a zároveň nedoručení zadávací dokumentace ÚOHS.

Graf 5 Počet podaných návrhů na rozklad na vybraném vzorku

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozhodnutí ÚOHS

Z uvedeného grafu výše je zřejmé, že počet návrhů na rozklad je 7 a 11 rozhodnutí ÚOHS zůstává bez tohoto návrhu. Je potřeba konstatovat, že všechny podané návrhy na rozklad, jsou podány ve třech případech navrhovatelem a ve čtyřech případech zadavatelem veřejné zakázky, jsou neúspěšné jelikož ÚOHS potvrdil rozhodnutí z prvoinstančního řízení a tedy tyto návrhy zamítl.

4.3 Správní řízení zahájené na návrh a moci úřední

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zahajuje správní řízení buď z moci úřední, nebo na návrh stěžovatele. Návrh je podán účastníkem zadávacího řízení, který musí obsahovat obecné náležitosti podání (správní řád) jako je označení zadavatele, v čem navrhovatel spatřil porušení zákona, návrhy na prokázání důkazů, jaká hrozí újma nebo jaká vznikla a v neposlední řadě čeho se navrhovatel domáhá. Navrhovatel má povinnost elektronicky připojit k návrhu navrhované písemné důkazní prostředky. Účastníky řízení jsou zadavatel a navrhovatel, v některých případech do tohoto procesu vstupuje i vybraný dodavatel, či účastník soutěže.

Správní řízení z moci úřední je zahájeno, pokud stěžovatel (kdokoli, kdo má za to, že došlo k porušení zákona při zadávání veřejné zakázky) podá podnět k zahájení správního řízení a také je nutné, aby zaplatil poplatek ve výši 10.000,- Kč.⁶⁰

Tabulka 1 Zahájení správního řízení

Správní řízení zahájené:	z moci úřední	na návrh
Počet	3	15

Zdroj: Vlastní zpracování dle rozhodnutí ÚOHS

Z tabulky uvedené výše je patrné, že správní řízení, ze vzorku vybraných rozhodnutí ÚOHS týkající se veřejné dopravy, je více zahajováno na návrh účastníka výběrového řízení, který se dožaduje nápravy ať už postupu zadavatele, nebo jeho rozhodnutí, než-li z moci úřední.

4.4 Statistika veřejných zakázek ÚOHS dle všech zadavatelů

Před samostatnou analýzou rozhodnutí ÚOHS je potřebné zmínit všeobecné statistické údaje, které ukazují, jak zadavatelé chybují při zadávání veřejných zakázek.

⁶⁰ ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Veřejné zakázky*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

ÚOHS každoročně zpracovává výroční zprávu, ve které ukazuje nejčastější příčiny chyb při zadávání veřejných zakázek. Úřad v nich uveřejňuje statistiky zahájených správních řízení a u vybraných případů se snaží zjednodušeně zhodnotit a vyvodit poučení, které by mohlo pomoci ostatním zadavatelům. Výroční zpráva také obsahuje počet druhoinstančních řízení a jejich výsledky a také počet soudních přezkumů. Pro zadavatele je tedy velmi užitečné tyto výroční zprávy sledovat. Ve výročních zprávách se také upozorňuje na legislativní změny, které předchozí rok vstoupily v platnost.

4.4.1 Statistické údaje správních řízení dle výročních zpráv ÚOHS

Ve výroční zprávě lze sledovat statistické údaje správních řízení dle druhu za jednotlivá léta.

Graf 6 Zahájené správní řízení 1. stupně ÚOHS v letech 2010-2017

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zprávy ÚOHS

Od roku 2010 do roku 2017 bylo zahájeno v celkovém počtu 5055 správních řízení prvního stupně. Správní řízení 1. stupně mělo od roku 2010 do roku 2014 narůstající charakter, po tomto roce se počet zahájených správních řízení snižuje. Nejvíce správních řízení bylo zahájeno v roce 2014 a to 981. Od roku 2010 lze zaznamenat určitý nárůst objemu správních řízení, což by mohlo být zapříčiněné zvýšením pochybení zadavatelů nebo nárůstem zadávaných veřejných zakázek. Nejméně správních řízení za sledované období bylo v roce 2017, kdy bylo zahájeno 369 správních řízení.

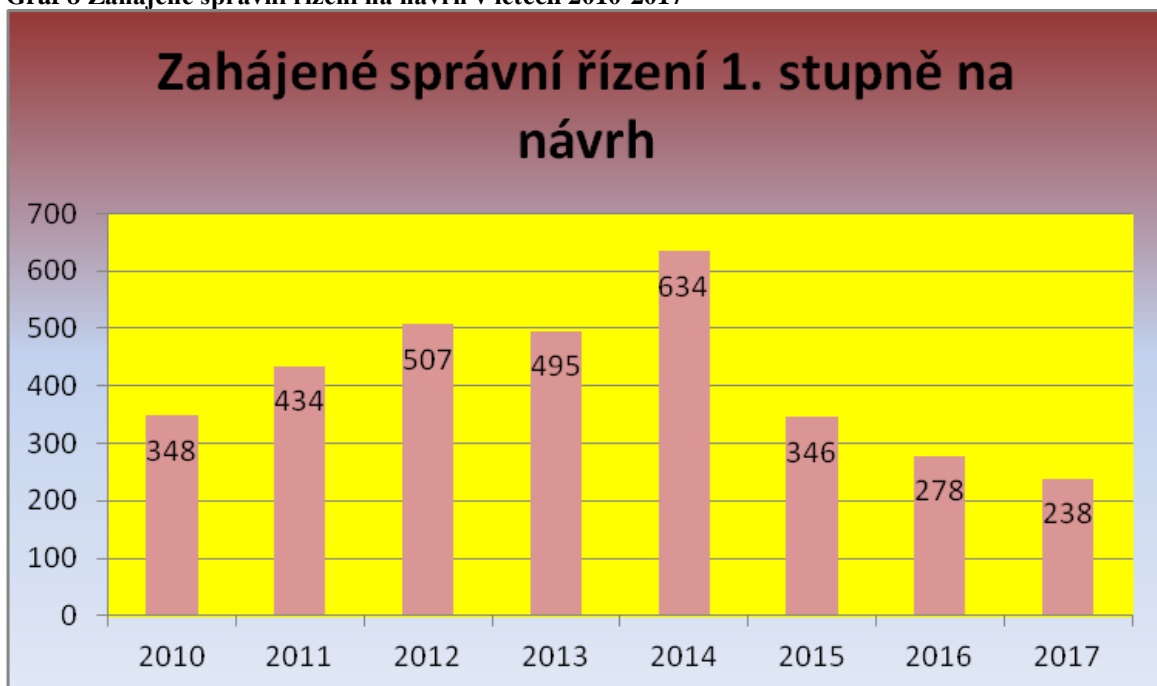
Graf 7 Zahájené správní řízení z moci úřední v letech 2010-2017

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zprávy ÚOHS

V letech 2010 až 2013 je nárůst téměř konstantní, zlom přichází v roce 2014, kdy se počet správních řízení zahájených z úřední moci jednou tolik navýšil. V roce 2016 se počet správních řízení snížil a v roce 2017 byl tento počet správních řízení snižen na 131 odpovídající roku 2012.

Graf 8 Zahájené správní řízení na návrh v letech 2010-2017

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zprávy ÚOHS

Porovnáním předchozích dvou grafů lze konstatovat, že správních řízení zahájených na návrh je více, než správních řízení z moci úřední a to konkrétně v letech 2010 – 2014. V roce 2015 se tento trend změnil, kdy bylo zahájeno více správních řízení z moci úřední a pokračoval i v roce 2016. V roce 2017 bylo opět zahájeno více správních řízení na návrh.

Nejméně navrhovaných správních řízení bylo v roce 2017 a to 238, naopak nejvíce v roce 2014, kdy počet se vyšplhal na 634 správních řízení.

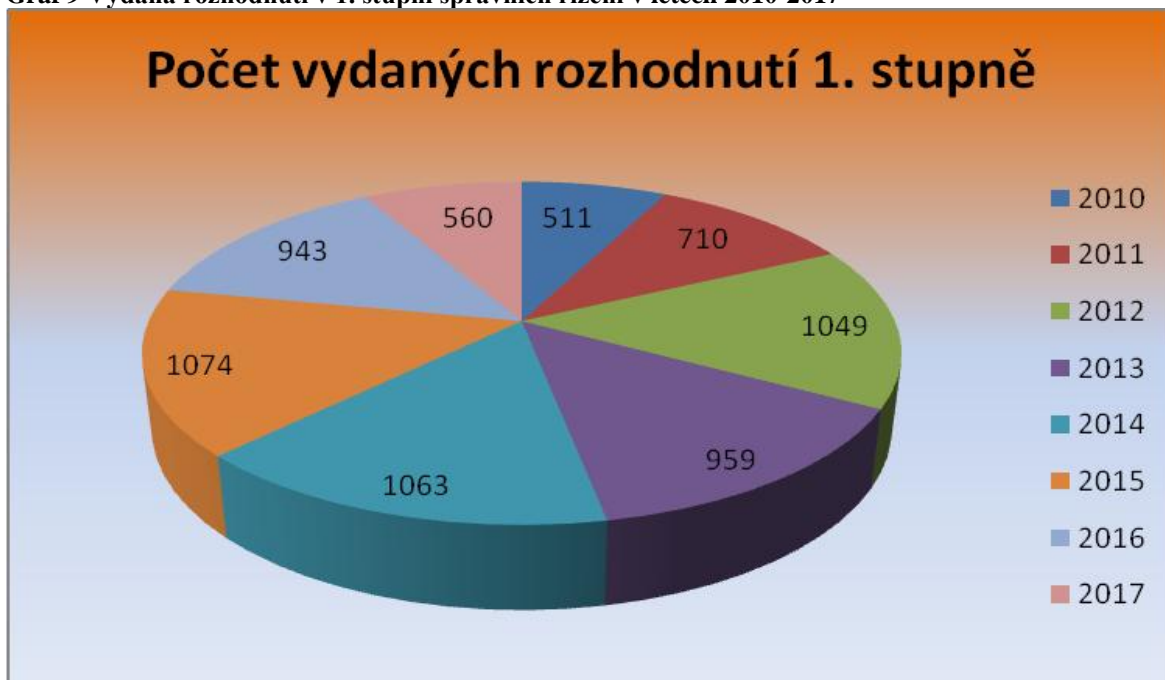
Správní řízení 1. Stupně zahájené na návrh nebo z moci úřední:

- V roce 2010 bylo zahájeno 425 správních řízení, z nichž 72 případů bylo zahájeno z moci úřední a 348 případů z doporučených návrhů.
- V roce 2011 bylo zahájeno 530 správních řízení, z nichž 90 případů bylo zahájeno z moci úřední a 434 případů z doporučených návrhů.
- V roce 2012 bylo zahájeno 650 správních řízení, z nichž 143 případů bylo zahájeno z moci úřední a 507 případů z doporučených návrhů.
- V roce 2013 bylo zahájeno 668 správních řízení, z nichž 173 případů bylo zahájeno z moci úřední a 495 případů z doporučených návrhů.

- V roce 2014 bylo zahájeno 981 správních řízení, z nichž 347 případů bylo zahájeno z moci úřední a 634 případů z doporučených návrhů.
- V roce 2015 bylo zahájeno 803 správních řízení, z nichž 457 případů bylo zahájeno z moci úřední a 346 případů z doporučených návrhů.
- V roce 2016 bylo zahájeno 629 správních řízení, z nichž 351 případů bylo zahájeno z moci úřední a 278 případů z doporučených návrhů.
- V roce 2017 bylo zahájeno 369 správních řízení, z nichž 131 případů bylo zahájeno z moci úřední a 238 případů z doporučených návrhů.

Z výše uvedeného je zřejmé, že správní řízení je spíše zahajováno na návrh.

Graf 9 Vydaná rozhodnutí v 1. stupni správních řízení v letech 2010-2017

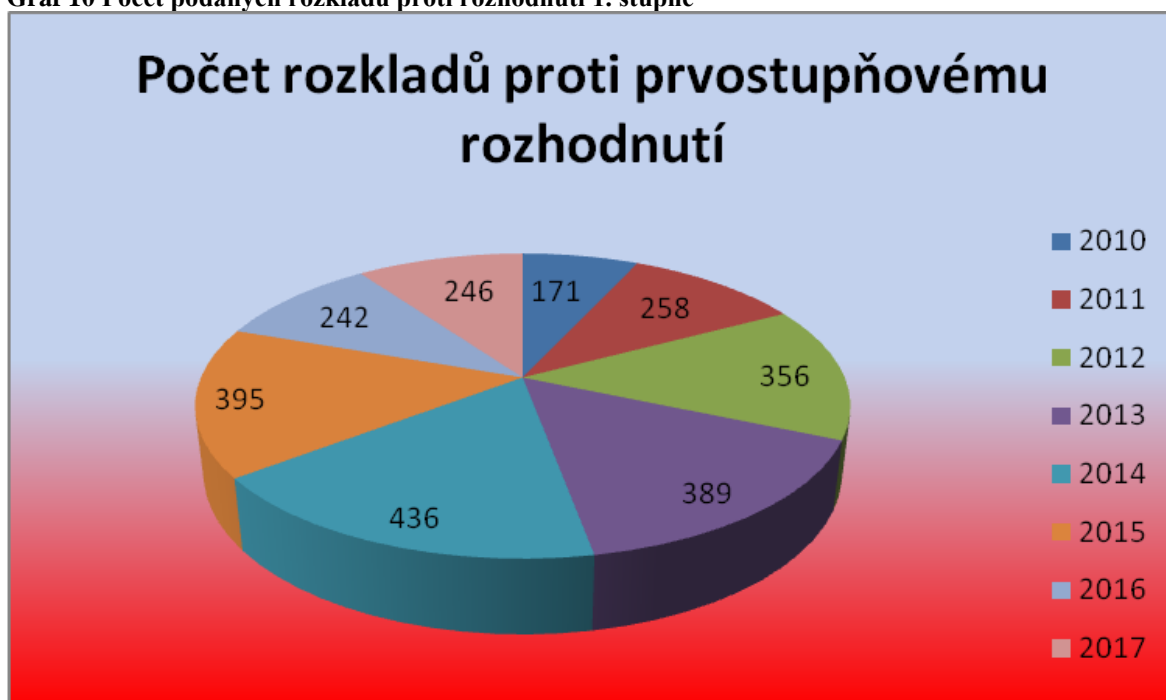

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zprávy ÚOHS

Celkový počet vydaných rozhodnutí v prvoinstančním řízení v letech 2010 – 2017 činilo 6869. Nejvíce rozhodnutí vydal ÚOHS v roce 2015, a to 1074, což by mohlo být zapříčiněné rokem 2014, ve kterém bylo zahájeno nejvíce správních řízení. Nejméně rozhodnutí bylo vydáno v roce 2010 s počtem 511. Od roku 2010 počet rozhodnutí rostl až do roku 2012, od té doby byl vývoj poměrně konstantní. V roce 2017 se počet rozhodnutí snížil téměř na polovinu oproti roku 2016.

Proti prvoinstančnímu rozhodnutí je možné podat návrh na rozklad. ÚOHS přezkoumá prvoinstanční rozhodnutí, kde jsou dvě možnosti rozhodnutí, buď návrh přijme a daný případ veřejné zakázky opět přezkoumá nebo návrh zamítne a nadále platí rozhodnutí vydané v prvním stupni řízení.

Graf 10 Počet podaných rozkladů proti rozhodnutí 1. stupně

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zprávy ÚOHS

Celkový počet podaných rozkladů proti rozhodnutí I. stupně správního řízení v letech 2010 – 2017 bylo 2493. Nejvíce návrhů na správní řízení o rozkladu, tedy 436, bylo podáno v roce 2014. Naopak v roce 2010 jich bylo nejméně – 171. Každý rok ve sledovaném období počet podaných rozkladů rostl, až do roku 2015, kde začal klesat a v roce 2016 a 2017 zůstal konstantní.

Pokud navrhovatel nesouhlasí s rozhodnutím ÚOHS v druhostupňovém řízení má možnost podat žalobu, kde je přezkoumáno rozhodnutí Úřadu týkající se dané veřejné zakázky Krajským soudem v Brně.

4.4.2 Často se vyskytující chyby zadavatelů dle výročních zpráv ÚOHS

ÚOHS každoročně ve svých výročních zprávách zveřejňuje nejčastější pochybení zadavatelů, kterých se dopouští. Tabulka níže obsahuje výčet nejčastějších pochybení zadavatelů za sledované období.

Tabulka 2 Výčet nejčastějších chyb zadavatelů dle Výročních zpráv ÚOHS v letech 2010 - 2017

Často se vyskytující chyby zadavatelů dle ÚOHS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rozdělení předmětu zakázky	x	x						x
Udělení veřejné zakázky bez zadávacího řízení	x	x						
Špatné zvolení druhu zadávacího řízení	x							
Nezákonný postup při realizaci změn v zadávacím řízení a jejich zveřejňování	x							
Netransparentní nastavení hodnotících kritérií	x		x	x	x			
Pochybení při posouzení nabídek	x		x	x				
Nepřiměřené stanovení kvalifikačních předpokladů	x	x	x	x	x	x	x	x
Mimořádně nízká nabídková cena-nesprávný postup zadavatele		x	x	x	x	x	x	
Zrušení zadávacího řízení- neoprávněně		x		x	x	x	x	
Požadování dokladů, které nesouvisí s předmětem VZ			x	x				
Nejednoznačné/neurčité vymezení zadávacích podmínek	x	x	x	x	x	x	x	x
Nesprávný postup zadavatele- vyloučení dodavatele, jehož nabídka nebyla v souladu s požadavky zadavatele či zákonem					x	x	x	x
Porušení zveřejňovací povinnosti					x	x	x	x
Zadání VZ mimo režim zákona					x	x	x	x

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Výroční zprávy ÚOHS

V celém sledované období docházelo dle výročních zpráv ÚOHS k pochybení zadavatelů v nepřiměřeném stanovení kvalifikačních předpokladů. Zpravidla se jedná o

nesprávné nastavení technických kvalifikačních předpokladů. Naopak pouze v jednom roce byla nejčastější chyba zadavatelů ve zvolení špatného druhu zadávacího řízení a nezákonný postup při realizaci změn v zadávacím řízení a jejich zveřejnění. K nesprávnému posuzování nebo hodnocení nabídek a to zpravidla s mimořádně nízkou nabídkovou cenou docházelo v letech 2011 – 2016, tedy v prvním a posledním roce sledovaného období k této chybě, ve větší míře nedocházelo. V posledních letech sledovaného období nejčastěji docházelo k pochybení zadavatelů v porušení uveřejňovací povinnosti, zadání veřejné zakázky mimo režim zákona a v neposlední řadě docházelo k vyloučení dodavatele, jehož nabídka nebyla v souladu se zákonem či požadavky zadavatele.

5 Výsledky a diskuse

Rozborem vybraného vzorku rozhodnutí ÚOHS, které bylo zahájené ať už z moci úřední, či na podání návrhu, kde byl prověřován postup jednotlivých zadavatelů, vyplynulo, že porušování zákona z hlediska zadavatelů se odlišuje. Z vybraného vzorku rozhodnutí byla většina veřejných zakázek zrušena. Převážná většina veřejných zakázek směřuje k diskriminaci účastníků, či veřejná zakázka nespĺňuje zásadu transparentnosti. V několika případech se jednalo o diskriminační požadavky stanovené ve kvalifikačních požadavcích, ty byly stanoveny tak, aby zvýhodňovaly pouze některé dopravce. V jednom případě byla stanovena nová hodnotící komise při posuzování nabídek bez jakéhokoli důvodu, což také mohlo vést k diskriminaci uchazečů. V tomto případě Úřad rozhodl zrušit rozhodnutí zadavatele, které vylučuje některé uchazeče. V dalším případě nebyla dostatečně věnována pozornost zadávací dokumentaci, ve které nebyly dostatečně podrobně definovány technické požadavky, pro které v jednom případě byla zadavatelem zrušena veřejná zakázka, ovšem toto rozhodnutí ÚOHS zrušil a veřejnou zakázku tím obnovil nebo byly zvýhodněny určité výrobky, či dodavatelé, zde tedy vzniká konkurenční výhoda. Další případ se týkal nesprávného vymezení doby bankovní záruky. Dále se zadavatelé dopouštěli mnoha chyb při řešení námitek a to převážně nepodrobným zdůvodněním nebo úplným ignorováním podané námítky uchazeče v těchto případech Úřad rušil rozhodnutí zadavatelů o námitkách. Zadavatelé také v několika případech opomíjeli uveřejňovací povinnost při zahájení zadávacího řízení, či oznámení o záměru uzavřít smlouvu, zde Úřad rozhodl o zákazu plnění smlouvy. K pochybení došlo také při doplnění zadávacích podmínek, při které došlo k nedostatečnému prodloužení doby pro podání nabídek. Jeden zadavatel se dopustil chyby, když nearchivoval spis k dané veřejné zakázce a tedy ho nemohl doložit Úřadu k přezkoumání. V posledních dvou případech došlo k neoprávněnému vyřazení uchazeče kvůli nejasnostem v nabídkové dokumentaci, kde v těchto případech má zadavatel požádat o doplnění nabídkové dokumentace, v obou těchto případech, ÚOHS rozhodl o zrušení úkonů zadavatele spojené s výběrem a hodnocením nabídek.

5.1 Návrhy a doporučení

Z provedených rozborů rozhodnutí vyplývá to, že největším problémem zadavatelů je chybějící zastoupení, ať už personální, či najaté odborné firmy, znající administrativní a právní kroky při zadávání veřejných zakázek. Stávající odborní pracovníci zřejmě nedisponují potřebnou kvalifikací, která je potřebná k přípravě zadávací dokumentace, tak aby byla v souladu se ZZVZ.

Jak již bylo konstatováno v teoretické části diplomové práce, zaměstnanci zadavatele, byť se v běžné praxi zabývají dopravními službami a jsou odborníky v dané problematice, nemají k dispozici takové výpočetní systémy, které jsou schopny určit konkrétní požadavky na konkrétní zadávací dokumentaci. Již provedení optimalizace před započítáním tvorby výběrového řízení v rozsahu krajské dopravy je bez použití sofistikovaného výpočetního programu nemožné. Tento výpočet souvisí s počtem potřebných dopravních prostředků, ale i vyloučení souběhů dopravy a vyloučení „zvykových doprav“. Veřejná správa se při zadávání veřejné zakázky musí také chovat ekonomicky a hospodárně. Zároveň orientace pracovníků zadavatele z pohledu odbavovacích systémů a požadavků na přenos dat k dispečerskému řízení, může narážet na nižší odbornost nežli systémový pracovník IT.

Dalšími požadavky na zadavatele je samotná administrace veřejné zakázky. Právní skupiny, či advokátní kanceláře zaměřené na administraci veřejných zakázek se orientují v právních předpisech týkajících se veřejných zakázek na vyšší úrovni a tímto zabezpečují nižší možnost pochybení z příčiny porušení zákona, či opomenutí některého z kroků veřejné zakázky.

6 Závěr

Diplomová práce se zabývá veřejnými zakázkami v oblasti veřejné autobusové dopravy, v teoretické části právní úpravou při zadávání veřejných zakázek aplikované do tvorby zadávací dokumentace a ve vlastní části práce pochybením zadavatelů zakázek v oblasti veřejné autobusové dopravy.

V teoretické části práce jsou definovány pojmy týkající se veřejné dopravy vstupující do zadávací dokumentace. V této části je obsažena převážně analýza platné právní úpravy vstupující do zadávacího řízení. Zároveň je zde obsažen i vztah Nařízení EU, který je aplikován do platné právní úpravy ČR.

Obsahem vlastní části práce pak jsou chybné postupy zadavatelů, při administraci veřejné zakázky. Hlavní částí této kapitoly jsou rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže za sledované období tedy 2010 – 2018. Vybraný vzorek 18 ti rozhodnutí je podroben rozboru, ve kterém jsou zjištěna pochybení, ke kterým nejčastěji dochází, a to z pohledu porušení zásady zadávacího řízení, z pohledu porušení zákona a zároveň i způsobu řešení námítky rozhodnutím ÚOHS a způsobem ukončení správního řízení. Vybraný vzorek zároveň sleduje i následné druhoinstanční řízení a to z pohledu podání žádostí o rozklad a výsledku rozkladu.

Dále jsou ve vlastní práci uvedeny vybrané statistické údaje dle výročních zpráv ÚOHS, kde je sledován počet zahájených správní řízení v jednotlivých letech, včetně výčtu nejčastějších každoročních chyb při zadávání veřejných zakázek.

Závěrem lze konstatovat, že vyhlásování veřejných zakázek na dodavatele dopravních služeb v oblasti veřejné dopravy klade vysoký důraz na odbornost při zpracování zadávací dokumentace a zároveň vznáší nutnost precizní administrace daného zadávacího řízení.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

- DVOŘÁK, David, MACHUREK, Tomáš, NOVOTNÝ, Petr, ŠEBESTA, Milan a kol. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 1320 s. ISBN 978-80-7400-651-7.
- HERMAN, Pavel, FIDLER, Vlastimil a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 589 s. ISBN 978-80-7380-595-1.
- JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. 1230 s. ISBN 978-80-7400-505-3.
- KRUTÁK, Tomáš, KRUTÁKOVÁ, Lenka, GERYCH, Jan. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, 2016. 942 s. ISBN 978-80-7554-040-9.
- KOVALČÍKOVÁ, Daniela, ŠTANDERA, Jan. *Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících: komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 236 s. ISBN 978-80-7357-662-1.
- MACEK, Ivo, DERKOVÁ, Romana, BARTOŇ, Daniel, KOŠTÁL, Karel, MAREČKOVÁ, Eva, ZATLOUKAL, Petr. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: praktický komentář s judikaturou*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017. 848 s. ISBN 978-80-7502-171-7.
- KRČ, Robert, DOVOLIL, Petr. *Jak uspět při výběrovém řízení podle nového zákona o zadávání veřejných zakázek*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017. 208 s. ISBN 978-80-7502-182-3.
- PODEŠVA, Vilém. *Zákon o zadávání veřejných zakázek. Zákon o registru smluv. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 1079 s. ISBN 978-80-7552-102-6.
- POREMSKÁ, Michaela. *Veřejné zakázky – právní minimum při jejich zadávání*. 1. vydání. Praha: ANAG, 2014. 144 s. ISBN 978-80-7263-908-3.
- SECHTEROVÁ, Jaroslava. *Průvodce zákonem o zadávání veřejných zakázek včetně úplného znění zákona*. 1. vydání. Praha: Polygon, 2000. 111 s. ISBN 80-7273-018-5.

Právní předpisy

- Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. Října, o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70

Narizení vlády č. 63/2011 Sb., o stanovení minimálních hodnot a ukazatelů standardů kvality a bezpečnosti a o způsobu jejich prokazování v souvislosti s poskytováním veřejných služeb v přepravě cestujících

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů

Příloha č. 3 zákona č. 455/1991Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

Auto.cz. *Auto.cz Emisní norma EURO*. [Online]. Dostupné z WWW:

<http://www.auto.cz/technika-evropske-emisni-normy-jsou-s-nami-uz-od-roku-1970-94232>

ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Veřejné zakázky*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Sbírký rozhodnutí*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti.html>

ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *O úřadu*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/o-uradu.html>

ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Výroční zprávy*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/vyrocnizpravy.html>

Ministerstvo dopravy ČR. *Ročenka dopravy 2017*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.sydos.cz/cs/rocenky.htm>

ÚOHS. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Informace o činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže*. [Online]. [cit. 2019-03-13]. Dostupné z WWW: <https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>